

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

**Distanční forma výuky tělesné výchovy v době
pandemie SARS-CoV-2.**

**Distance form of teaching physical education during
the pandemic SARS-CoV-2**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

PaedDr. Jitka Vindušková, CSc.

Vypracovala:

Bc. Martina Čudová

Praha 2021

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

podpis diplomanta

Poděkování

Děkuji paní PaedDr. Jitce Vinduškové, CSc. za cenné připomínky, odbornou pomoc a vstřícné jednání při zpracování této diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině, která nese největší zásluhy při rozesílání online dotazníků. Díky nim byl získán alespoň nějaký objem respondentů. V neposlední řadě patří velké díky Petře Galeové za plnou podporu a technickou pomoc.

Abstrakt

- Název:** Distanční forma výuky tělesné výchovy v době pandemie SARS-CoV-2.
- Cíle:** Cílem této práce bylo zjistit průběh a zajištění výuky tělesné výchovy v době pandemie SARS-CoV-2 od 1. 1. 2020 až do 31. 12. 2020.
- Metody:** Pro napsání práce byl použit online dotazník, který byl přes sociální síť a prostřednictvím emailu učitelům TV sdílen. Pro sběr dat byla použita metoda CAWI. Data byla následně zpracována pomocí MS Excel 2013.
- Výsledky:** Z výsledků vyplývá, že v jarním období probíhala výuka tělesné výchovy mnohem méně a méně často než v podzimní období. Na jaře učitelé ještě neměli tak technické vybavení oproti podzimu a výuka především probíhala v offline formě. V podzimním období už více učitelů vyučovalo online formou, zaměřovali se zejména k motivaci dětí k pohybu. V jarní části byla výuka více zaměřena teoreticky. Respondenti se shodli, že výpadek ve výuce tělesné výchovy bude mít velký dopad na rozvoj dětí v budoucnosti.
- Klíčová slova:** SARS-CoV-2, distanční výuka, tělesná výchova, vládní opatření, pandemie

Abstract

- Title:** Distance form of teaching physical education during the pandemic SARS-CoV-2.
- Aims:** The aim of this work was to determine the course and provision of physical education in the time of the SARS-CoV-2 pandemic from 1 January 2020 to 31 December 2020.
- Methods:** An online questionnaire was used to write the work, which was shared with teachers via social networks and via email. CAWI method was used for data collection. The data were subsequently processed using MS Excel 2013.
- Results:** The results show that in the spring the teaching of physical education took place much less and less often than in the autumn. In the spring, the teachers did not yet have such technical equipment compared to the autumn, and the teaching took place mainly in an offline form. In the autumn, more teachers taught online, focusing mainly on motivating children to move. In the spring part, the teaching was more theoretically focused. Respondents agreed that a failure in physical education will have a major impact on children's development in the future.
- Keywords:** SARS-CoV-2, distance learning, physical education, government measures, pandemic

Obsah

1	Úvod.....	8
2	Teoretická východiska práce	9
2.1.1	SARS-CoV-2	9
2.1.2	Nemoc COVID-19.....	9
2.2	Pandemie SARS-CoV-2 v celosvětovém měřítku.....	12
2.2.1	Pandemie SARS-CoV-2 v Evropské unii	13
2.3	Vládní opatření v ČR v době pandemie	15
2.3.1	Jaro od 12. 3. 2020 – 30. 6. 2020.....	15
2.3.2	Podzim od 1. 9. – 31. 12. 2020	17
2.4	Školství v době pandemie SARS-CoV-2	21
2.4.1	Jaro od 12. 3. 2020 – 30. 6. 2020.....	21
2.4.2	Podzim od 1. 9. – 31. 12. 2020	22
2.5	Distanční výuka.....	26
2.5.1	Online výuka.....	27
2.5.2	Offline výuka.....	28
2.6	Charakteristika vzdělávání na ZŠ.....	28
2.6.1	Charakteristika základního vzdělávání	28
2.6.2	Cíle základního vzdělávání.....	29
2.6.3	Klíčové kompetence	29
2.6.4	Tělesná výchova	30
2.7	Charakteristika vzdělávání na SŠ	30
2.7.1	Charakteristika středního vzdělávání	30
2.7.2	Cíle středního vzdělávání.....	30
2.7.3	Klíčové kompetence	30
2.7.4	Tělesná výchova	31
2.8	Rozvoj pohybové aktivity dětí a mládeže mimo školní instituci.....	32
3	Cíle a úkoly a metodika práce.....	33
3.1	Cíl práce	33
3.2	Výzkumné otázky.....	33

3.3	Metodika práce.....	33
3.3.1	Online dotazník.....	33
3.3.2	Etika výzkumu.....	36
4	Výsledková část.....	37
4.1	Analýza dat.....	37
4.1.1	Doplňující otázky.....	53
4.2	Podněty k pohybovým aktivitám v mimoškolním prostředí.....	55
4	Závěr.....	57
5	Seznam literatury.....	60
6	Přílohy.....	65

1 Úvod

Pandemie koronaviru, která vypukla na začátku roku 2020, ochromila celý svět. Vyžádala si velký počet obětí, v řadě zemí paralyzovala zdravotnický systém a velmi zasáhla do normálního života lidí. Opatření, která měla za úkol zabránit šíření koronavirové infekce, měla velký dopad zejména na oblast vzdělávání. Výuka na vysokých, středních a základních školách se přesunula do distanční formy, která je zejména v praktické výuce velmi omezená. Vleklá opatření u dětí a mládeže měla obrovské dopady nejen na znalosti, ale především na sociální, pracovní a pohybové návyky. Online výuka nemůže nikdy tělesnou výchovu a pohyb obecně nahradit. Dlouhodobá absence pohybu u dětí může do budoucna představovat obrovský problém. Odborníci již dnes upozorňují, že tělesná váha u dětí vzrostla jen za jarní období o dva kilogramy. To může mít velké zdravotní dopady do budoucna na kardiovaskulární onemocnění a civilizační choroby, zejména na onemocnění cukrovkou. Sportování má zásadní vliv na vývoj imunitního systému, rozvoj zdatnosti a osvojuje dovednosti a šikovnost, která je zásadní v prevenci proti úrazům. Děti, které se nemohly pravidelně hýbat, se staly línější a řada z nich se ke sportu již pravděpodobně nevrátí. Pohyb nepřináší jen tělesné, ale i duševní zdraví. Pro děti a mládež je důležité být v kolektivu, učit se vypořádat se s prohrou, ale i tlakem nějaké soutěže, přináší pozitivní motivaci a radost. To vše je velmi zásadní pro další formování osobnosti.

Právě tématu výuky tělesné výchovy v době pandemie SARS-CoV-2 se věnuje tato práce. Cílem práce bylo zjistit průběh a zajištění výuky TV v době od 1. 1. 2020 – 31. 12. 2020. Práce se snaží zmapovat, jak výuka probíhala, zda měli učitelé dostatečné technické vybavení a jaké formy byly při výuce používány. Rovněž se zabývá i otázkou, jaký má přechod na distanční formu výuky případný vliv na kvalitu vzdělávání.

2 Teoretická východiska práce

2.1.1 SARS-CoV-2

SARS-CoV-2 je nový typ koronaviru, o kterém Světová zdravotnická organizace (dále jen WHO) poprvé informovala 31. prosince 2019, na základě zprávy z Čínské lidové republiky (48).

V čínském městě Wu-chan se prvně objevily případy závažně probíhající pneumonie nejasného původu. Později bylo prokázáno, že původcem onemocnění je nově identifikovaný β -koronavirus, který byl označen jako SARS-CoV-2 (36).

Koronaviry přirozeně cirkulují mezi zvířaty a některé mohou napadnout člověka. V tomto případě jsou netopýři považováni za původce tohoto viru. Například koronavirus-1 se závažným respiračním syndromem SARS-Cov-1 se přenesl na člověka z cibetky. Nový koronavirus objevený v Číně v roce 2019 geneticky úzce souvisí s virem SARS-Cov-1. Ten se rozšířil koncem roku 2002 v Číně a dalších 33 zemích (3).

Onemocnění vyvolané koronavirem SARS-CoV-2 je označováno jako COVID-19 (coronavirus disease 2019). Kvůli rychlému šíření onemocnění COVID-19 do celého světa WHO vyhlásila dne 30. ledna stav ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu a 11. března šíření infekce označila za pandemii (36).

2.1.2 Nemoc COVID-19

Koronavir patří mezi viry, způsobující převážně respirační onemocnění. v případě SARS-Cov-2 může způsobit syndrom těžkých akutních dýchacích cest (29).

Nejčastějším typem přenosu nákazy COVIDU-19 jsou kapénky. Inkubační doba projevu nákazy se uvádí 2 až 14 dnů. Ve většině případů u nakažených probíhá onemocnění mírněji. u některých pacientů může dojít až k rozvoji závažné pneumonie, syndromu akutní respirační tísně (ARDS), septického šoku a multiorgánového selhání (36).

Další možný přenos COVIDU-19 je prostřednictvím aerosolů od infikované osoby při kašli, kýchání a mluvení. Virus byl také detekován ve výkalech infikovaných osob, tedy nebezpečný může být také fekálně-orální přenos nákazy.

Kapénky mohou také přilnout na površích, s nimiž pak přijdou lidé do styku a infikují se pomocí přenosu viru do nosu, úst či očí. Na povrchu může vir přežít několik hodin až dní. Postupně klesá přítomnost množství viru, který je schopen infikovat člověka (3).

Doporučení nastavená WHO (29):

1. pravidelné mytí rukou,
2. zakrývání úst a nosu,
3. vyvarovat se kontaktu s lidmi vykazujícími příznaky respiračního onemocnění (kašel, kýchaní),
4. důsledná úprava masa.

Státní zdravotní ústav (dále jen SZÚ) trvale sleduje vývoj respiračních nemocí způsobených koronavirem (obr. 1), (29).

Obrázek 1. Počet osob s prokázaným onemocněním COVID-19 (19)

2.1.2.1 Nejčastější příznaky

Mezi základní symptomy nákazy nejčastěji patří horečka, únava a suchý kašel. Jako další méně časté příznaky, které mohou také ovlivnit pacienty WHO (48) uvádí:

- ztráta chuti a čichu,
- bolest krku,
- bolest hlavy,
- nosní kongesce (ucpání nosu),
- průjem,

- bolest svalů a kloubů,
- nevolnost či zvracení,
- kožní vyrážka,
- zimnice,
- závratě,
- konjunktivitida (pálení očí).

K detekci viru SARS-CoV-2 se používá molekulární test PCR. Jedná se o polymerázovou řetězovou reakci, která odhalí virový genetický materiál. Z toho důvodu se odebírají vzorky až po několika dnech od setkání s infikovanou osobou, v době projevu prvních příznaků. Mezi další užívaný test patří rychlý diagnostický test RDT. Tento test funguje na základě detekce virových proteinů známých jako antigeny. RDT test patří mezi levnější a rychlejší variantu, i když výsledky jsou méně přesné. Při testování v obou případech se vzorky odebírají z nosu či úst tampónem (48).

2.1.2.2 Léčba

V současné době, tj. začátkem roku 2021, neexistuje přímá léčba nemoci COVID-19. Základem léčby infekce je symptomatické zmírnění projevu příznaků. Podávají se léky obsahující antipyretika (paracetamol, ibuprofen, metamizol) při zvýšené teplotě. Dále by člověk měl dbát na dostatečnou hydrataci a udržovat zvlhčené prostředí (36).

Evropská agentura pro léčivé přípravky (dále je EMA) se snaží urychlit vývoj účinných léčebných postupů a vakcín. Dále usiluje o stálou dostupnost léků v Evropské unii a snaží se poskytovat spolehlivé informace pacientům a zdravotníkům.

EMA schválila na základě posouzení o bezpečnosti a účinnosti očkovací vakcíny 4 společností, a to: Pfizer, Moderna, AstraZeneca a Janssen (5).

Vakcíny (27):

- držitel rozhodnutí o registraci: BioNTech Manufacturing GmbH, Německo,
- držitel rozhodnutí o registraci: MODERNA BIOTECH SPAIN, S.L., Španělsko,
- držitel rozhodnutí o registraci: AstraZeneca AB, Švédsko,
- držitel rozhodnutí o registraci: Janssen-Cilag International NV, Belgie.

Vakcíny firem BioNTech a Pfizer a Moderna patří mezi mRNA vakcíny. Jedná se o novou technologii, kde vakcíny mRNA neobsahují živý virus. Neexistuje tedy riziko vyvolání nemoci, proti které se člověk očkuje. Imunitní buňky vyrobí část S proteinu, který má schopnost u očkovaného vyvolat tvorbu protilátek, ale i vyvolat komplexní imunitní odpověď proti COVIDU-19 a chránit před onemocněním. Obsažené mRNA ve vakcíně nevstupuje do buněčného jádra, nemůže tedy poškodit či upravovat DNA očkovaného (28).

Vakcíny firem AstraZeneca a Janssen fungují na principu využití tzv. adenoviru (6). Do adenoviru je vložen gen pro produkci „spike proteinu“ SARS-CoV-2, který se nemůže v lidském těle dále množit a proto nezpůsobuje riziko vzniku onemocnění (26). Pokud očkovaná osoba přijde do kontaktu s virem SARS-CoV-2, s protein v těle ho rozpozná a zareaguje imunitní systém očkovaného člověka (25).

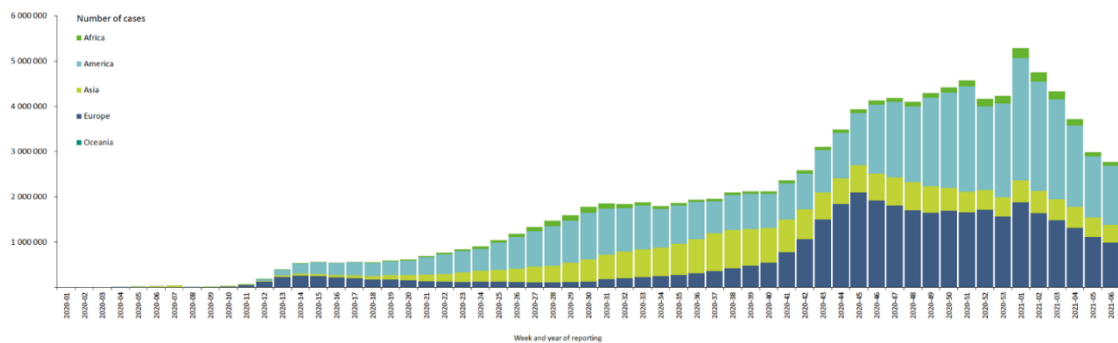
Rozšíření vakcinace je aktuálně jediný efektivní způsob, jak zabránit dalšímu šíření nemoci COVID-19 ve světě. Již dříve vakcinace pomohla zabránit šíření řady nemocí či zajistila jejich úplné vymizení (např. dětská obrna, pravé neštovice, záškrt a další). v České republice je očkování dobrovolné a hrazené veřejnou zdravotní pojišťovnou (18).

V Evropské unii bylo očkování proti COVIDU-19 zahájeno 27. prosince 2020. Evropská komise se snaží zajistit dostupnost dávek vakcín a rozesílat vakcíny do všech zemí EU stejnou měrou, za stejných podmínek (4).

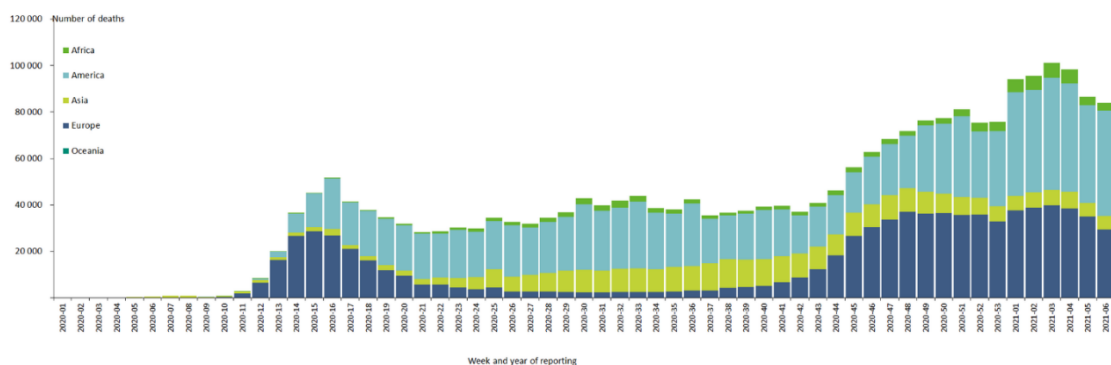
2.2 Pandemie SARS-CoV-2 v celosvětovém měřítku

Od začátku pandemie shromažďuje tým Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí (dále jen ECDC) počet infikovaných a počet úmrtí na onemocnění COVID-19. Hlavním zdrojem informací jsou zdravotnické úřady z celého světa. Tento sběr dat se aktualizuje každý den až do 14. 12. 2020. Tyto informace jsou doplněny dalšími 500 zdroji ze 196 zemí. Patří sem webové stránky ministerstev zdravotnictví (43 %), webové stránky zdravotnických ústavů (9 %), webové stránky jiných vnitrostátních orgánů, webové stránky WHO (2 %) a další (2).

ECDC od 17. prosince každý čtvrtek zveřejňuje aktualizace o počtu případů nakažených (graf 1) a o počtu úmrtí hlášených po celém světě (graf 2). Zveřejněná týdenní data jsou k dispozici ke stažení na webových stránkách (2).

Graf 1. Počet případů nakažených ve světě (1)

Graf 2. Počet úmrtí ve světě (1)

Tyto histogramy jsou založeny na dostupných informacích ze zmíněných zdrojů. Úplnost údajů závisí na dostupnosti informací z postižených oblastí. Všechna data vzhledem k rychlému vývoji pandemie by měla být brána opatrně, nemusí odrážet přesný vývoj pandemie nemoci COVID-19.

2.2.1 Pandemie SARS-CoV-2 v Evropské unii

ECDC pravidelně shromažďuje a aktualizuje epidemiologická data o celosvětové situaci pandemie. Evropská komise pravidelně svolává zasedání Výboru pro zdravotní bezpečnost. Tento výbor diskutuje nad ohnisky nemoci a projednává související opatření v oblasti připravenosti (lékařská protipatření, laboratorní kapacity, cestovní informace atd.).

Dne 17. března byla Evropskou komisí sestavena poradní skupina. Mezi členy této skupiny patří epidemiologové a virologové z různých členských států EU, kteří navrhuji doporučení dalších kroků v boji proti šíření nemoci COVID-19 (44).

Opatření přijatá na úrovni EU, dle citace (44):

- *„Dne 28. října 2020 Evropská komise stanovila konkrétní opatření, která mají pomoci omezit šíření koronaviru, zahrnující propojení vnitrostátních kontaktních aplikací, rozšíření výjimek týkajících se cestování, rozsáhlejší testování a zajištění dodávek pro potřeby očkování,*
- *dne 11. listopadu 2020 Evropská komise předložila soubor návrhů na posílení rámce EU pro zdravotní bezpečnost a posílení připravenosti na krize a reakce na ně ze strany klíčových agentur EU,*
- *dne 18. listopadu 2020 Evropská komise přijala doporučení o používání rychlých antigenních testů k diagnostikování COVID-19 v zájmu zajištění volného pohybu osob a hladkého fungování vnitřního trhu,*
- *dne 25. listopadu 2020 Evropská komise přijala Farmaceutickou strategii pro Evropu s cílem zajistit pro všechny přístup k cenově dostupným, dosažitelným a bezpečným lékům,*
- *dne 14. prosince 2020 byla spuštěna bezplatná mobilní aplikace Re-open EU, která obsahuje pravidelně aktualizované informace o zdravotních, bezpečnostních a cestovních opatřeních, která přijaly jednotlivé země EU, Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko,*
- *dne 21. prosince 2020 Evropská komise udělila registraci první očkovací látky proti COVID-19, vyvinuté společnostmi BioNTech a Pfizer,*
- *dne 6. ledna 2021 Evropská komise udělila registraci pro druhou očkovací látku proti COVID-19, vyvinutou společností Moderna,*
- *dne 8. ledna 2021 Evropská komise navrhla členským státům EU, že zakoupí dalších 200 milionů dávek očkovací látky vyráběné společnostmi BioNTech a Pfizer s možností dokoupení dalších 100 milionů dávek,*
- *dne 12. ledna 2021 Evropská komise uzavřela předběžná jednání se společností Valneva ohledně zajištění nově vyvíjené očkovací látky proti COVID-19.*

Plánovaná smlouva by členskými státy EU umožnila nakoupit celkem 30 milionů dávek s možností dokoupení dalších až 30 milionů dávek,

- *dne 21. ledna 2021 se na zasedání Evropské rady vedoucí představitelé členských států EU dohodli na urychlení očkování a na vytvoření standardizovaného dokladu o očkování pro lékařské účely,*
- *dne 29. ledna 2021 Evropská komise schválila třetí vakcínu proti onemocnění COVID-19, vyvinutou společností AstraZeneca.“*

2.3 Vládní opatření v ČR v době pandemie

2.3.1 Jaro od 12. 3. 2020 – 30. 6. 2020

Vláda České republiky vyhlásila z důvodu ohrožení zdraví rychlým šířením koronaviru SARS-CoV-2 dne 12. března roku 2020 nouzový stav po dobu 30 dnů (37). Vláda nouzový stav v souvislosti s pandemií několikrát prodloužila, takže nakonec trval od 12. března do 17. května roku 2020 (45).

2.3.1.1 Definice nouzového stavu

Vláda ČR či předseda vlády vyhláší nouzový stav jako zákon na základě ústavního zákona č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky. Nouzový stav může být vyhlášen na maximální dobu trvání 30 dnů, k prodloužení může dojít až po projednání a odsouhlasení Poslaneckou sněmovnou, která může usnesení vlády zrušit.

V rámci vyhlášení nouzového stavu mohou být dle krizového zákona č. 240/2000 Sb. omezena některá lidská práva a svobody. Vláda musí vždy uvést, která práva a v jakém rozsahu jsou omezována. Zároveň musí při vyhlášení nouzového stavu stanovit dobu trvání, vymezit území, na které se bude vztahovat, a uvést důvody rozhodnutí (14).

K pravomoci vlády za vyhlášení nouzového stavu patří možnost nařízení evakuace osob, majetku, ukládání pracovních povinností, pobytu a pohybu osob, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky (31).

Nouzový stav se vyhláší v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod a dalších nebezpečí, kde dochází k ohrožení lidského zdraví, životů či majetkových hodnot anebo vnitřního pořádku a bezpečnosti. Pokud

nastává některé z těchto rizik, může nouzový stav vyhlásit předseda vlády, jehož rozhodnutí vláda schválí či zruší do 24 hodin. Toto schválení musí být dále předloženo Poslanecké sněmovně, která může vyhlášení zrušit (24).

2.3.1.2 Vládní opatření

Na základě vyhlášení nouzového stavu byla stanovena tato opatření (32):

- opatření v oblasti cestování do a ze zahraničí,
- opatření na státních hranicích,
- opatření o zákazu kulturních, sportovních a dalších akcí,
- opatření v oblasti školní docházky a vzdělávacích akcí,
- opatření v osobní a mezinárodní dopravě,
- opatření v oblasti vězeňské služby,
- opatření v sociálních službách (47).

Chytrá karanténa

Pro včasné zachycení a zabránění šíření nemoci COVID-19 byl zaveden systém Chytrá karanténa. Tento systém má za cíl udržet v izolaci co největší počet osob s rizikem nakažení infekčním onemocněním. Jedním s dalších cílů je usnadnění a zefektivnění práce krajských hygienických stanic, které mohou k identifikování nakažených či rizikových osob využít digitální technologie. Nakažený zabrání dalšímu šíření viru ve spolupráci s hygienou vytipováním dalších kontaktů, s nimiž byl ve styku (17).

Postup chytré karantény dle citace MZČR (17):

- *„Člověk, který se dozví, že se nakazil onemocněním COVID-19, je kontaktován krajskou hygienickou stanicí, aby společně s hygienikem identifikoval co největší počet rizikových kontaktů za posledních 5 dnů.*
- *Když k tomu vydá oficiální souhlas, vytvoří na základě mobilních dat od operátorů krajská hygienická stanice „vzpomínkovou mapu“ míst, na kterých se nakažený pohyboval.*

- *Poté, co si nakažený vzpomene společně s hygienikem na všechny potenciálně ohrožené kontakty, formou speciálně vybudovaného call centra jsou lidé co nejrychleji informováni a izolováni v karanténě.*
- *Následně jsou tito lidé v karanténě po 4-5 dnech navštíveni dvoučlenným odběrovým týmem, který odebere vzorek a zajistí, aby se dostal do laboratoře s volnou kapacitou. Tak aby byl otestovaný člověk v co nejrychlejším možném čase (ideálně do 48 hodin) zpraven o výsledku.*
- *V případě, že je test pozitivní, nový nakažený prochází stejným celým procesem. Samozřejmě za předpokladu jeho oficiálního souhlasu.“*

Aplikace eRouška

Tato mobilní aplikace byla vytvořena pro veřejnost s cílem upozornit na možný kontakt s pozitivně testovanou osobou na infekční onemocnění COVID-19. Aplikace eRouška snižuje riziko nákazy dalších osob a usnadňuje práci při kontaktování rizikových osob krajskou hygienickou stanicí. Je součástí systému Chytré karantény (17).

2.3.2 Podzim od 1. 9. – 31. 12. 2020

Nouzový stav byl vládou České republiky znovu vyhlášen na základě jednání vlády 30. září 2020. Nouzový stav následně po projednání znovu několikrát prodloužili, konečná doba trvání byla tedy od 30. září do 14. února roku 2021 (37).

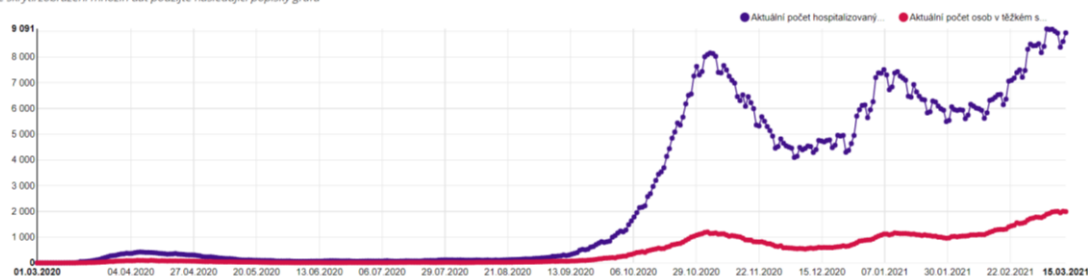
2.3.2.1 Vládní opatření

Na podzim přišla nová vlna nárůstu počtu hospitalizovaných (graf 3) s koronavirem SARS-CoV-2, což vyústilo ve znovuyhlášení nouzového stavu. Novým ministrem zdravotnictví byl zvolen Doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D., který na podzim zavedl nový protiepidemický systém České republiky.

Přehled hospitalizací osob s laboratorně prokázaným onemocněním COVID-19 dle průběžného hlášení nemocnic

Přehled za posledních 14 dní | [Kompletní přehled za celé období](#) | Tabulkový přehled

Ke skrytí/zobrazení množin dat použijte následující popisky grafu

Graf 3. Přehled hospitalizací osob s laboratorně prokázaným onemocněním COVID-19 dle průběžného hlášení nemocnic (19)

Protiepidemický systém ČR (PES)

Tento systém byl ministerstvem zdravotnictví zaveden od listopadu roku 2020. Cílem systému bylo mapovat epidemiologickou situaci v ČR. Citace Jana Blatného, ministra zdravotnictví (16): „*Hlavním cílem nového hodnocení PES je především zvýšit čitelnost a predikovatelnost aktuální epidemiologické situace. Chceme, aby veřejnost měla představu, jaká je situace v jejich kraji a zda se mají připravit na rozvolňování, nebo zpřísnění zavedených opatření. Do skóre budou zabudovány pouze parametry, které si může každý občan vyhodnotit a spočítat z dostupných dat.*”

Kraje ČR byla řazeny do pěti úrovní, podle stupně pohotovosti (obr. 2). V každé úrovni jsou popsána protiepidemická opatření. Každá úroveň je znázorněna jinou barvou podle aktuálního indexu rizika nákazy. Jedná se o čísla od 0 (nulové riziko) do 100 (maximální riziko), vypočítaná podle parametrů: počet nakažených, dynamika onemocnění, rychlost šíření, efektivita sledování nemoci v populaci (15).

Hodnota souhrnného indexu rizika	Odvozený stupeň pohotovosti pro daný den	Zjednodušená slovní definice
≥ 76	Stupeň 5: Fialový	Kritický stav: celková kapacita systému nemocniční lůžkové a intenzivní péče se začíná blížit svému limitu, počet nakažených v populaci je vysoký, a to včetně zásahu zranitelných skupin obyvatel, trasování kontaktů je významně omezeno, probíhá komunitní šíření nákazy
61-75	Stupeň 4: Červený	Vážný stav: počet nakažených v populaci je vysoký, je významné bezprostřední riziko dalšího zhoršování situace, trasování kontaktů je omezeno, probíhá komunitní šíření nákazy
41-60	Stupeň 3: Oranžový	Naléhavý stav: šíření epidemie sílí, tlak na systém zdravotní péče je zvýšený, situace vyžaduje intenzivní sledování počtu nakažených a hospitalizovaných, vysoký důraz na maximální efektivitu testování a trasování kontaktů, vysoké riziko komunitního šíření nákazy
21-40	Stupeň 2: Žlutý	Stav pozornosti: objevují se lokální ohniska onemocnění, která vyžadují bezprostřední protiepidemickou intervenci s ochranou ohrožených skupin, vysoký důraz na maximální efektivitu testování a trasování kontaktů
≤ 20	Stupeň 1: Zelený	Stav opatrnosti: epidemie je pod kontrolou, počet nakažených v celé populaci je nízký, epidemie výrazně neroste, testování a trasování kontaktů je efektivní, nízké riziko komunitního šíření nákazy

Obrázek 2. Stupně pohotovosti protiepidemického opatření (20)

V protiepidemickém systému (dále jen PES) jsou vyhlášena opatření podle stupně pohotovosti v jednotlivých oblastech (obr. 3).

OPATŘENÍ	1	2	3	4	5
	0-20	21-40	41-60	61-75	76-100
Ochrana nosu a úst (roušky, respirátory apod.)	Ve vymezených vnitřních prostorech a ve veřejné dopravě	Ve všech vnitřních prostorech a ve vybraných veřejně přístupných místech	Ve všech vnitřních prostorech a ve vybraných veřejně přístupných místech	Ve všech vnitřních prostorech a ve vybraných veřejně přístupných místech	Ve všech vnitřních prostorech a ve vybraných veřejně přístupných místech
Hromadné akce ve vnitřních a venkovních prostorech	500 osob venku, 100 uvnitř	100 osob venku, 50 osob uvnitř	50 osob venku, 10 osob uvnitř	6 osob	2 osoby
Svátky, pohřby, bohoslužby	Maximálně 100 osob	Maximálně 50 osob	Maximálně 30 osob	Maximálně 20 osob	Maximálně 15 osob
Návštěvy ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb	Možné pouze s ochranou nosu a úst (roušky, respirátory apod.)	Omezení návštěv v zařízeních sociálních služeb LDN	Zákaz návštěv uvnitř zařízení sociálních služeb kromě vymezených výjimek, omezení návštěv ve zdravotnických zařízeních	Zákaz návštěv v ústředí kromě vymezených výjimek	Zákaz návštěv v ústředí kromě vymezených výjimek
Omezení volného pohybu osob	Bez omezení	Bez omezení	Bez omezení	Noční zákaz vycházení v době od 23-6 hodin	Noční zákaz vycházení v době od 21-5 hodin
Omezení provozu orgánů veřejné moci a správních úřadů	Bez omezení	Organizační a režimová opatření	Omezení úředních hodin, organizační a režimová opatření	Omezení úředních hodin, organizační a režimová opatření	Omezení úředních hodin pouze pro nezbytnou agendu, práce z domova.
Poskytování ubytovacích služeb	Bez omezení	Bez omezení	Bez omezení	Omezení ubytování	Omezení ubytování
Školství	Přezkoušení výuka – MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ, VŠ, Organizační a režimová opatření. Distanční výuka uveřejněná 3. věku.	Přezkoušení výuka – MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ, VŠ, Organizační a režimová opatření. Distanční výuka uveřejněná 3. věku.	Přezkoušení výuka – MŠ, speciální školy a 1. stupeň ZŠ. Rotační přezkoušení výuka (po týdnech) – 2. stupeň ZŠ, SŠ a VOŠ s výjimkami. Distanční výuka VŠ s výjimkami; 1. ročník ZŠ s speciálními výukami	Přezkoušení výuka – MŠ, speciální školy a 1. stupeň ZŠ. Rotační přezkoušení výuka (po týdnech) – 2. stupeň ZŠ, SŠ a VOŠ s výjimkami. Distanční výuka – SŠ, VOŠ a VŠ s výjimkami.	Distanční výuka na všech stupních s výjimkou MŠ, speciálních škol a 1. a 2. ročníků ZŠ s speciálními případy
Sportovní soutěže	Celkem diváků: 1000 venku / 500 uvnitř. Věku: max. 500 diváků v sektoru, max. 2 sektory venku / max. 250 diváků v sektoru, max. 2 sektory uvnitř.	Celkem diváků: 500 venku / 250 uvnitř. Věku: max. 250 diváků v sektoru, max. 2 sektory venku / max. 125 diváků v sektoru, max. 2 sektory uvnitř.	Profesionální a amatérské soutěže bez přítomnosti diváků	Profesionální soutěže bez diváků a ve specifickém režimu. Amatérské soutěže zakazují.	Profesionální soutěže bez diváků a ve specifickém režimu. Amatérské soutěže zakazují.
Rekreační sporty	Sportovat lze venku i uvnitř. Uvnitř maximálně na jedné sportovní ploše 2 hrací týmy. Organizační a režimová opatření.	Sportovat lze venku i uvnitř. Uvnitř maximálně na jedné sportovní ploše 2 hrací týmy. Organizační a režimová opatření.	Vnitřní sportovní plochy pro individuální sporty do 10 osob. Sportovní lze venku, pouze 2 hrací týmy/skupiny.	Vnitřní sportovní plochy. Sportovat lze venku, maximálně do 6 osob.	Vnitřní sportovní plochy. Sportovat lze venku, maximálně do 2 osob.
Bazény, wellness centra	Stejná pravidla jako shromažďování pro jiné akce	Stejná pravidla jako shromažďování pro jiné akce	Stejná pravidla jako shromažďování pro jiné akce	Zavřeno, s výjimkou poskytovatelů zdravotních služeb	Zavřeno, s výjimkou poskytovatelů zdravotních služeb
Kultura	Sezení diváků (celkem venku/uvnitř): 2000/1000; max. 1000 diváků v sektoru, max. 2 sektory venku / max. 500 diváků v sektoru, max. 2 sektory uvnitř. Stojící diváků (celkem venku/uvnitř): 1000/500; max. 500 diváků v sektoru, max. 2 sektory venku / max. 250 diváků v sektoru, max. 2 sektory uvnitř. Při kombinaci sezení a stojících diváků max. 1000/500 osob.	Sezení diváků (celkem venku/uvnitř): 1000/500; max. 500 diváků v sektoru, max. 2 sektory venku / max. 250 diváků v sektoru, max. 2 sektory uvnitř. Stojící diváků (celkem venku/uvnitř): 500/250; max. 250 diváků v sektoru, max. 2 sektory venku / max. 125 diváků v sektoru, max. 2 sektory uvnitř. Při kombinaci sezení a stojících diváků max. 500/250 osob.	Zákaz diváků. Organizační a režimová opatření přítomných osob na zkušících	Zákaz diváků. Organizační a režimová opatření přítomných osob na zkušících	Zákaz kulturních akcí. Profesionální umění i ve specifickém režimu.
Muzea, galerie	Bez omezení	50 % kapacity	25 % kapacity	Zavřeno	Zavřeno
Hrad a zámky, památky	Omezení počtu osob – skupiny max. 50 lidí	Omezení počtu osob – skupiny max. 30 lidí	Omezení počtu osob – skupiny max. 10 lidí	Zavřeno	Zavřeno
Knihovny	Organizační a režimová opatření	Omezení počtu osob (1 osoba na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření.	Omezení počtu osob (1 osoba na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření.	Pouze výdej předem objednaných výpůjček a jejich vyzvednutí před výpůjční okénko	Pouze bezkontaktní výdej a vracení výpůjček
Herny, kasina, sázkové kanceláře	Uzavření provozu mezi 24. a 6. hodinou. Jen uzavření hostů, max. 6 osob u stolu. Organizační a režimová opatření.	Uzavření provozu mezi 22. a 6. hodinou. Jen uzavření hostů, max. 6 osob u stolu. Organizační a režimová opatření.	Uzavření provozu mezi 22. a 6. hodinou. Jen uzavření hostů, max. 4 osoby u stolu a obsazenost max. 50 %. Organizační a režimová opatření.	Zavřeno	Zavřeno
Provozovny stravovacích služeb	Uzavření provozu mezi 24. a 6. hodinou. Jen uzavření hostů. Organizační a režimová opatření.	Uzavření provozu mezi 22. a 6. hodinou. Jen uzavření hostů, max. 6 osob u stolu. Organizační a režimová opatření.	Uzavření provozu mezi 22. a 6. hodinou. Jen uzavření hostů, max. 4 osoby u stolu a obsazenost max. 50 % kapacity hostů. Organizační a režimová opatření.	Restaurace pouze výdejní okénko v době mimo zákaz vycházení	Restaurace pouze výdejní okénko v době mimo zákaz vycházení
Konzumace alkoholu na veřejně přístupných místech	Bez omezení	Bez omezení	Bez omezení	Zákaz konzumace	Zákaz konzumace
Nákupní centra	Omezení počtu osob (1 osoba na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření. Management front uvnitř a venku.	Omezení počtu osob (2 osoby na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření. Management front uvnitř a venku. Omezení obědových a večerních hodin od 22 hodin.	Omezení počtu osob (1 osoba na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření. Management front uvnitř i venku. Omezení jídelních koutků pouze na výdejní okénko, uzavření obědových hodin.	Umožněn jen prodej základních potřeb a výdej vzácně objednaného zboží. Omezení počtu osob (1 osoba na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření. Management front uvnitř i venku. Ověřeno v době mimo zákaz vycházení. V neděli a ve státní svátek zavřeno.	Umožněn jen prodej základních potřeb a výdej vzácně objednaného zboží. Omezení počtu osob (1 osoba na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření. Management front uvnitř i venku. Ověřeno v době mimo zákaz vycházení. V neděli a ve státní svátek zavřeno.
Maloobchod	Omezení počtu osob (1 osoba na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření. Management front uvnitř i venku.	Omezení počtu osob (2 osoby na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření. Management front uvnitř i venku.	Omezení počtu osob – (1 osoba na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření. Management front uvnitř i venku.	Umožněn jen prodej základních potřeb a výdej vzácně objednaného zboží. Omezení počtu osob (1 osoba na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření. Management front uvnitř i venku. Ověřeno v době mimo zákaz vycházení. V neděli a ve státní svátek zavřeno.	Umožněn jen prodej základních potřeb a výdej vzácně objednaného zboží. Omezení počtu osob (1 osoba na 15 m² provozní plochy), rozestupy 2 m mezi zákazníky. Organizační a režimová opatření. Management front uvnitř i venku. Ověřeno v době mimo zákaz vycházení. V neděli a ve státní svátek zavřeno.
Ostatní služby s provozovnou	Organizační a režimová opatření	Organizační a režimová opatření	Organizační a režimová opatření	Zavřeno	Zavřeno
Podnikatelské subjekty – výrobní a skladové provozy	Organizační a režimová opatření	Organizační a režimová opatření	Organizační a režimová opatření. Doporučeno testování.	Organizační a režimová opatření. Doporučeno testování.	Organizační a režimová opatření. Doporučeno testování.
Podnikatelské subjekty - kancelářské a ostatní provozy	Organizační a režimová opatření	Doporučení práce z domova. Doporučeno testování.	Doporučení práce z domova. Doporučeno testování.	Práce z domova výslovně, kde je to možné. Doporučeno testování.	Práce z domova výslovně, kde je to možné. Doporučeno testování.
Lázně	Organizační a režimová opatření	Organizační a režimová opatření	Organizační a režimová opatření	Poskytování pouze zdravotních služeb. Omezení počtu pacientů na jednom pokoji.	Poskytování pouze zdravotních služeb. Omezení počtu pacientů na jednom pokoji.
Vězení	Organizační a režimová opatření	Organizační a režimová opatření	Organizační opatření, zákaz návštěv	Zákaz návštěv	Zákaz návštěv
Nezbytnost vyhlášení nouzového stavu	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Kontrola dodržování opatření	Police/CRP	Police/CRP	Police/CRP	Police/CRP	Police/CRP

Obrázek 3. Protiepidemická opatření (33)

PES byl ministerstvem zdravotnictví zveřejněn na webu resortu zdravotnictví od 16. listopadu roku 2020. Rizikové skóre se vypočítává denně (33).

Od 6. ledna 2021 portál webu zveřejňuje denní hodnoty indexu rizika již pouze pro celou Českou republiku. Hodnoty rizika slouží jako indikátor vývoje epidemie nemoci COVID-19. Zároveň slouží jako podklad pro pravidelné vyhodnocení situace a pro predikci stupně pohotovosti (20).

2.4 Školství v době pandemie SARS-CoV-2

Ministerstvo zdravotnictví stanovilo základní hygienická pravidla pro školská zařízení (11):

- *„Dodržování zásad osobní a provozní hygieny,*
- *skupinová izolace, event. sociální distance,*
- *ochrana úst a nosu (roušky, respirátory) a řádná respirační hygiena v závislosti na protiepidemických opatřeních uvedených u příslušného stupně pohotovosti v oblasti ochrany veřejného zdraví – tzv. semafor,*
- *opakovaná edukace.“*

2.4.1 Jaro od 12. 3. 2020 – 30. 6. 2020

Vláda vyhlásila nová opatření v oblasti školní docházky a vzdělávacích akcí, platná ode dne 13. března 2020 až do konce školního roku (38):

- zakázaná přítomnost žáků a studentů ve školských zařízeních,
- na vysokých školách zůstala možnost průběhu praktické a klinické výuky,
- zakázané byly školní akce, jazykové zkoušky a hromadné školní akce,
- zakázaná osobní přítomnost na vzdělávacích kurzech cizích jazyků s denní výukou,
- zakázaná účast ve školských zařízeních v zájmovém vzdělávání a soutěžích.

2.4.2 Podzim od 1. 9. – 31. 12. 2020

Vláda podle usnesení od 12. října nařídila omezení (tabulka 1) provozu školských zařízení (obr. 4), (43):

- zakazuje přítomnost studentů vysokých škol na výuce s výjimkou praktické a klinické výuky zdravotnických studijních programů,
- zakazuje osobní přítomnost žáků na středních školách a ve vyšším odborném vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři,
- provoz druhého stupně základních škol je omezen na osobní přítomnost poloviny tříd ve školách, a to tak, že v týdnu od 12. do 16. října 2020 se prezenční výuky neúčastní první polovina tříd a v týdnu od 19. do 23. října 2020 se neúčastní druhá polovina tříd (obr. 5),
- zakazuje zpěv a sportovní činnost jako součást vzdělávání v mateřských školách a na prvním stupni základní školy (46).

Sada opatření pro školy – od 12. října do 23. října 2020

mateřské školy základní školy (1. stupeň) školní družiny	stejný režim, jako doposud
základní školy (2. stupeň)	střídavá výuka po třídách <i>(do budovy školy dochází prezenčně vždy polovina žáků dle tříd (třídy se nedělí), zbytek je vyučován distančně)</i>
základní umělecké školy	celostátně uzavřeno, probíhá distanční výuka <i>(s výjimkou individuální výuky - 1+1)</i>
nižší stupně víceletých gymnázií	stejný režim, jako doposud (prezenční výuka)
jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky	celostátně uzavřeno, probíhá distanční výuka
střediska volného času školní kluby	celostátně uzavřeno
střední školy konzervatoře vyšší odborné školy	celostátně uzavřeno, probíhá distanční výuka <i>(u SŠ a VOŠ s výjimkou praktického vyučování a praktické přípravy)</i>
vysoké školy	celostátně uzavřeno, probíhá distanční výuka <i>(s výjimkou klinické a praktické výuky u lékařských oborů včetně farmacie)</i>

26. říjen a 27. říjen 2020 budou MŠMT vyhlášeny v ZŠ, ZUŠ, SŠ a konzervatořích jako dny volna. Následuje státní svátek 28. října a dva dny řádných prázdnin 29. – 30. října.

Obrázek 4. Sada opatření pro školy od 12. října do 23. října 2020 (35)

Příklady rozdělení docházky jednotlivých tříd

12. - 16. října		19. – 23. října	
Výuka ve škole	Výuka distančně	Výuka ve škole	Výuka distančně
6.A	6.B	6.B	6.A
7.A	7.B	7.B	7.A
8.A	8.B	8.B	8.A
9.A	9.B	9.B	9.A

12. - 16. října			19. – 23. října		
Výuka ve škole	Výuka distančně		Výuka ve škole	Výuka distančně	
6.A	6.B	6.C	6.C	6.B	6.A
7.A	7.B	7.C	7.C	7.B	7.A
8.A	8.B	8.C	8.C	8.B	8.A
9.A	9.B	9.C	9.C	9.B	9.A

12. - 16. října			19. – 23. října		
Výuka ve škole	Výuka distančně		Výuka ve škole	Výuka distančně	
6.A	6.B			6.B	6.A
7.A	7.B			7.B	7.A
	8.A	8.B	8.B	8.A	
	9.A	9.B	9.B	9.A	

12. - 16. října				19. – 23. října			
Výuka ve škole	Výuka distančně			Výuka ve škole	Výuka distančně		
6.A	6.B	6.C			6.C	6.B	6.A
	7.A	7.B	7.C	7.C	7.B	7.A	
8.A	8.B	8.C			8.C	8.B	8.A
	9.A	9.B	9.C	9.C	9.B	9.A	

26. říjen a 27. říjen 2020 budou MŠMT vyhlášeny jako dny volna, následuje státní svátek 28. října a dva dny řádných prázdnin 29. – 30. října.

Obrázek 5. Příklady rozdělení docházky jednotlivých tříd (10)

Provoz škol dle usnesení vlády od 2. listopadu 2020 nově zakazuje (40):

- přítomnost studentů vysokých škol na výuce s výjimkou praktické a klinické výuky zdravotnických studijních programů a pedagogických oborů,
- osobní přítomnost žáků na základní škole, dále na uměleckých a jazykových základních školách,
- zakazuje zpěv a sportovní činnost v mateřských školách.

Změna provozu škol od 18. listopadu (42):

- je povolena osobní přítomnost žáků 1. a 2. ročníků základních škol,
- zákaz zpěvu a sportovní činnosti.

Nové změny provozu ode dne 30. listopadu 2020 (39):

- je povolena praktická výuka a praxe pedagogických vysokých škol,
- je povolena na středních školách přítomnost žáků závěrečných ročníků a žáků čtvrtých ročníků šestiletých vzdělávacích programů v konzervatoři,
- je povolena přítomnost žáků nižších stupňů šestiletého a osmiletého gymnázia a prvního až čtvrtého ročníku osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, a to způsobem, že se vzdělávání v lichém týdnu neúčastní první polovina tříd a v sudém týdnu neúčastní druhá polovina tříd,
- je povolena přítomnost žáků prvního stupně základní školy a 9. ročníků základní školy,
- provoz druhého stupně základních škol je omezen na osobní přítomnost poloviny tříd ve školách a to tak, že v týdnu od 12. do 16. října 2020 se prezenční výuky neúčastní první polovina tříd a v týdnu od 19. do 23. října 2020 se neúčastní druhá polovina tříd.

Nové změny provozu ode dne 27. prosince 2020 (41):

- zakazuje se osobní přítomnost žáků na středních školách a ve vyšším odborném vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři,
- zakazuje se osobní přítomnost žáků na základní škole, dále na uměleckých a jazykových základních školách,
- je povolena osobní přítomnost žáků pouze 1. a 2. ročníků základních škol.

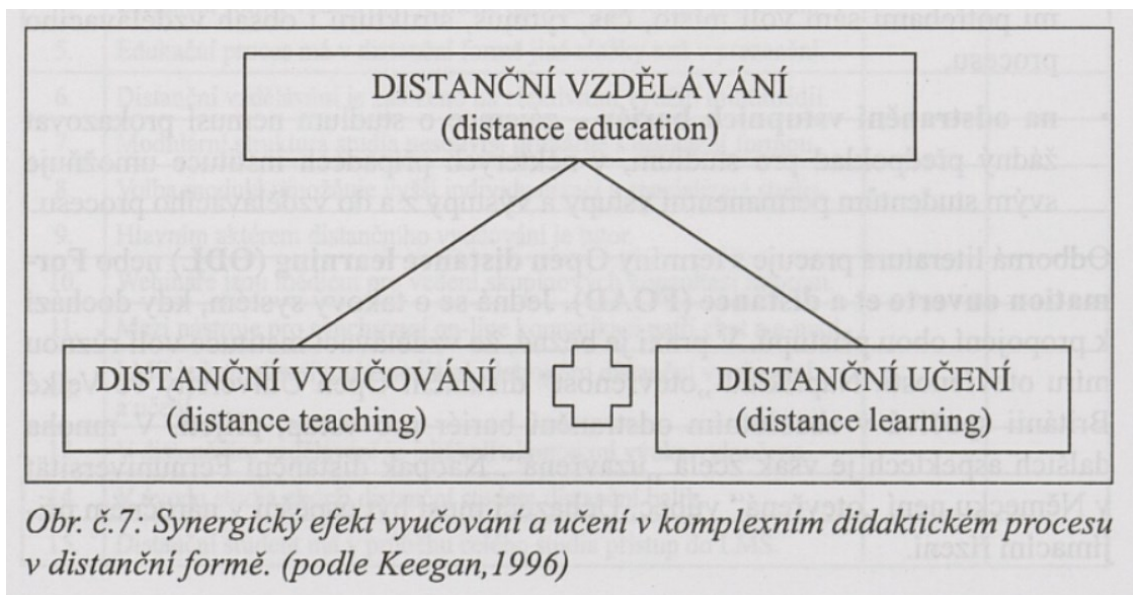
	<i>Od 12. října</i>	<i>Od 2. listopadu</i>	<i>Od 18. listopadu</i>	<i>Od 30. listopadu</i>	<i>Od 23. prosince</i>
<i>Mateřské školy</i>	prezenční	prezenční	prezenční	prezenční	prezenční
<i>Základní školy (1. stupeň)</i>	prezenční výuka	celostátně uzavřeno (distanční výuka)	1. a 2. třídy prezenční výuka, jinak celostátně uzavřeno (distanční výuka)	prezenční výuka	1. a 2. třídy prezenční výuka, jinak celostátně uzavřeno (distanční výuka)
<i>Základní školy (2. stupeň)</i>	střídavá výuka po třídách (do školy dochází prezenčně polovina žáků dle tříd, zbytek distanční výuka)	celostátně uzavřeno (distanční výuka)	celostátně uzavřeno (distanční výuka)	9.třídy prezenční výuka, ostatní třídy střídavá výuka po třídách (do školy dochází prezenčně polovina žáků dle tříd, zbytek distanční výuka)	celostátně uzavřeno (distanční výuka)
<i>Střední školy</i>	celostátně uzavřeno (distanční výuka)	celostátně uzavřeno (distanční výuka)	celostátně uzavřeno (distanční výuka)	závěrečné ročníky prezenční výuka (ostatní distanční výuka)	celostátně uzavřeno (distanční výuka)
<i>Gymnázia</i>	prezenční výuka nižšího stupně (vyšší stupeň distanční výuka)	celostátně uzavřeno (distanční výuka)	celostátně uzavřeno (distanční výuka)	prezenční výuka nižšího stupně (do školy dochází prezenčně polovina žáků dle tříd, vyšší stupeň distanční výuka)	celostátně uzavřeno (distanční výuka)
<i>Vysoké školy</i>	celostátně uzavřeno (distanční výuka, s výjimkou klinické a praktické praxe lékařských oborů)	celostátně uzavřeno (distanční výuka, s výjimkou klinické a praktické praxe lékařských oborů a pedagogických oborů)	celostátně uzavřeno (distanční výuka, s výjimkou klinické a praktické praxe lékařských oborů a pedagogických oborů)	celostátně uzavřeno (distanční výuka, s výjimkou klinické a praktické praxe lékařských oborů a pedagogických oborů)	celostátně uzavřeno (distanční výuka, s výjimkou klinické a praktické praxe lékařských oborů a pedagogických oborů)

Tabulka 1. Přehledová tabulka provozu školských zařízení

2.5 Distanční výuka

Distanční výuka nastává v okamžiku zakázání osobního přístupu žáků/studentů ve školách (12).

Principem distančního vzdělávání (obr. 6) je absence fyzického kontaktu žáka/studenta a učitele. Nedochozí mezi nimi k osobní interakci, tak jak je tomu v běžné prezenční výuce (34).

Obr. č.7: Synergický efekt vyučování a učení v komplexním didaktickém procesu v distanční formě. (podle Keegan,1996)

Obrázek 6. Synergický efekt vyučování a učení v komplexním didaktickém procesu v distanční formě (34)

Formy vzdělávání distanční výuky

Distanční výuka může probíhat dvěma způsoby, online a offline formou. Výuka je přizpůsobena podmínkám žáků/studentů a personálním a technickým možnostem školy (12).

PRINCIPY A ZÁSADY ÚSPĚŠNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ NA DÁLKU				
ZAPOJUJEME KAŽDÉHO	<ul style="list-style-type: none"> Děláme maximum pro zapojení každého do výuky. Znapoňujeme všechny individuální podmínky žáků. Máme potřebné dovednosti i techniku. 	<ul style="list-style-type: none"> Zapojí se všichni žáci do (online) výuky? Co zvládnou naši žáci? Zvládnou to všichni žáci? Využijí jsme všechny prostředky a kontakty pro zapojení žáků, se kterými je těžké navázat (online) komunikaci? 	<ul style="list-style-type: none"> Zmapujeme situaci všech žáků pro jejich zapojení do vzdělávání na dálku. Zajistíme kontakt s offline žáky. Zajistíme podmínky všech pedagogických pracovníků pro vzdělávání na dálku. Ve spolupráci s vnějšími aktéry (zřizovatel, sponzoři, NNO apod.) aktivně hledáme a využíváme možnosti k zajištění potřebného technického a internetového připojení školy a všech žáků. 	<p>Učíme online - sbírka počítačů Webinář: Jak dle učitel online žáky Webinář: Podpora dětí s OMI v MŠ digitální formou Webinář: Jak dnes poskytovat podřídným opatření?</p> <p>A další na webu #NoDálku</p>
KOMUNIKUJEME	<ul style="list-style-type: none"> Máme jednu hlavní komunikační platformu. Komunikujeme se všemi podle stanovených pravidel. 	<ul style="list-style-type: none"> Co máme k dispozici pro online vzdělávání (platformy, nástroje, vybavení)? Co umíme používat? Co se rychle naučíme? Jakou formou komunikujeme se žáky, s jakou frekvencí a v jakém čase? Jakou formou komunikujeme s rodiči, s jakou frekvencí a v jakém čase? Víme, na koho se obrátit uvnitř školy v případě potřeby? 	<ul style="list-style-type: none"> Zvolíme jednu hlavní komunikační platformu/prostředí, upřednostňujeme platformu, kterou známe s přihlednutím ke srozumitelnosti, jednoduchosti, dostupnosti a finanční náročnosti. Udržíme pravidelný kontakt se všemi žáky, včetně žáků s omezeným přístupem k internetu. Podporujeme společné online setkání třídního učitele a žáků třídy, klademe důraz na sociální interakci, podporujeme vzájemnou komunikaci mezi žáky. Udržíme pravidelný kontakt s rodiči, zejména v případě mladších žáků a v případě a žáků se žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro vzájemnou komunikaci máme k dispozici podporu školního poradenského pracoviště. Poskytujeme průběžnou zpětnou vazbu žákům a rodičům. 	<p>Youtube: Vzdělávání na dálku Webinář: Jak na online třídní schůzky</p> <p>A další na webu #NoDálku</p>
MÁME JASNÁ PRAVIDLA	<ul style="list-style-type: none"> Máme stanovená pravidla pro žáky učitele k časovému a obsahovému rozvržení výuky (pro online i offline výuku). Máme pravidla pro poskytování zpětné vazby žákům, upřednostňujeme formativní zpětnou vazbu. 	<ul style="list-style-type: none"> Jaký zvolíme způsob výuky na dálku? Na základě jakých kritérií? Jaké principy upřednostíme při volbě obsahového zaměření výuky na dálku? Je nutné striktně naplnit všechny požadavky dané ŠVP? Jak budeme hodnotit průběh vzdělávání? 	<ul style="list-style-type: none"> Stanovíme role a povinnosti pro jednotlivé aktéry, např. vedení školy, třídní učitel, asistent pedagoga, školní metodik prevence, ICT metodik, školní psycholog, apod. Stanovíme jasná pravidla pro žáky i učitele k časovému rozvržení výuky, zadávání úkolů, nezapomínáme na „offline“ žáky. Využíváme kombinaci synchronních (např. společný videohovor) a asynchronních aktivit (např. email, zadání úkolů v delším časovém horizontu). Při zadávání samostatné práce zohledňujeme možnosti a podmínky jednotlivých žáků, nezapomínáme žáky ani rodiče. Při vzdělávání „offline“ žáků také spolupracujeme s vhodnými externími partnery s cílem zapojení maximálního počtu žáků. Zapojujeme asistenty pedagoga zejména pro maximální individualizaci výuky, komunikaci s „offline“ žáky a jejich rodiči apod. Učitelé jsou vzdělávací obaři vhodní pro vzdělávání na dálku, důraz klademe na silné učivo, rozumně měříme rozložení výuky nové látky v jednotlivých přednáškách. Stanovíme pravidla pro poskytování zpětné vazby žákům, upřednostňujeme formativní zpětnou vazbu, vedeme žáky k sebehodnocení, pracujeme na udržení a posílení vnitřní motivace žáků k učení. Využijeme mezipředmětových vztahů, propojíme témata do celků nebo miniprojektů, podporujeme skupinovou práci v online prostředí (např. cloudových nástrojů). V případě vzdělávání na dálku dětí povinných školní docházku v MŠ uplatňujeme a zohledňujeme postupy, principy a zásady odpovídající specifikům předškolního vzdělávání. 	<p>Webinář: Formativní hodnocení žáků Webinář: Tipy a rady k formativnímu hodnocení Webinář: Jak zavést online výuku a nezbábnit se? Webinář: Mafotřítka online Webinář: Kvalitativní bezpečnost při online výuce Článek: ŽS a MŠ Cejka- Online výuka i ve školce</p> <p>A další na webu #NoDálku</p>
PODPORUJEME SE	<ul style="list-style-type: none"> Máme zajištěnou technickou, odbornou i metodickou podporu pro online i offline výuku. Probíhá vzájemná komunikace a podpora mezi pedagogy navzájem i mezi vedením a pedagogy. 	<ul style="list-style-type: none"> Jak se navzájem při realizaci online výuky uvnitř školy podporujeme? Víme, kde hledat pomoc? Jak spolu komunikujeme? 	<ul style="list-style-type: none"> Zajistíme technickou a metodickou podporu pedagogů při poskytování vzdělávání na dálku, v případě potřeby vyhledáme odbornou externí pomoc. Stanovíme harmonogram online porad, konzultací a předávání informací. Vzájemně sdílíme informační, metodické a vzdělávací zdroje, webináře a inspirační práci, podporujeme výměnu zkušeností mezi pedagogy a vzájemnou spolupráci a podporu. 	<p>Krajčí ICT metodik Učíme online podpora</p> <p>A další na webu #NoDálku</p>
MONITORUJEME A VYHODNOCUJEME	<ul style="list-style-type: none"> Monitorujeme a vyhodnocujeme průběh vzdělávání na dálku. Reagujeme na nově vzniklé podněty a situace a optimalizujeme zavedení systém. 	<ul style="list-style-type: none"> Jakým způsobem budeme monitorovat průběh vzdělávání na dálku? Jakým způsobem ho budeme vyhodnocovat? Kdo zajistí potřebnou úpravu současných systémů? 	<ul style="list-style-type: none"> Pravidelně získáváme a monitorujeme zpětnou vazbu ze strany učitelů, žáků i rodičů o průběhu vzdělávání na dálku, vyhodnocujeme funkčnost a udržitelnost systému. Monitorujeme dodržování a efektivitu nastavených pravidel. Se získanými informacemi dále pracujeme a dle potřeby upravujeme/doplnujeme nastavená pravidla, komunikaci a podporu žáků a pedagogů. 	<p>Webinář: Google formuliář</p> <p>A další na webu #NoDálku</p>

Obrázek 7. Principy a zásady úspěšného vzdělávání na dálku (13)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví vydalo manuál k úspěšnému vzdělávání na dálku ve školním roce 2020/2021 vzhledem ke COVID-19 (obr. 7).

2.5.1 Online výuka

Online výuka je spojena s digitálními technologiemi a softwarovými nástroji. Výuka probíhá na dálku prostřednictvím internetu. Rozlišují se dva typy online výuky, a to: synchronní a asynchronní. K dosažení kvalitní výuky by mělo dojít ke kombinování obou forem.

Synchronní

Při tomto typu výuky je učitel s žáky/studenty v kontaktu za pomoci nějaké komunikační platformy. Propojení mezi učitelem a studenty probíhá v reálném stejném čase. Jednou z nejběžnějších forem této výuky je uskutečnění online hodin dle rozvrhu prostřednictvím

videokonferenčních nástrojů. Učitel má v průběhu výuky přehled o průběhu jednotného vzdělávání a setkání ve virtuálním prostoru podporuje přímou interakci mezi učitelem a žákem. Dále může pomoci žákům komunikovat a překonat tak sociální izolaci a navzájem se motivovat k učení. Jednou z nevýhod je nutnost vlastnit moderní technologické vybavení. Žáci musí mít kvalitní internetové připojení a prostředek pro účast na videohovorech. Kvůli zvýšenému trávení času žáků u počítače a náročnosti udržet pozornost je doporučováno přizpůsobit rozvrh žákům. Není vhodné realizovat synchronní online výuku podle původního prezenčního rozvrhu.

Asynchronní

V rámci asynchronní výuky žáci pracují na učitelem zadaných úkolech. Nedochozí k interakci v online virtuálním prostoru. Učitelé pro zadání práce využívají různé aplikace, platformy, portály atd. Tento typ výuky klade velké nároky na samostudium žáků. Velkou roli zde hraje i role rodičů, kteří by měli své žáky podporovat při učení (12).

2.5.2 Offline výuka

Jedná se o vzdělávání na dálku, která neprobíhá za pomoci internetového spojení. K této výuce není potřeba vyšší míra technického digitálního vybavení. Základním klíčem je samostudium žáků. Žák plní zadané úkoly z učebnic, pracovních listů, učebních materiálů atd. Učitel může zadávat úkoly písemně, telefonicky či osobně. Velkou výhodou je absence požadavku na technické vybavení domácnosti žáka, naopak ale výuka postrádá sociální kontakt mezi učitelem a žáky. Offline výuka může sloužit jako zpestření online výuky (12).

2.6 Charakteristika vzdělávání na ZŠ

2.6.1 Charakteristika základního vzdělávání

Základního vzdělávání mají žáci dosáhnout na základní škole, které se musí řídit Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, který je v souladu se školským zákonem. Vydané základní školské zákony se týkají: povinnosti školní

docházky, organizace základního vzdělávání, hodnocení výsledků vzdělávání a získávání stupně vzdělání a ukončení základního vzdělávání (23).

2.6.2 Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má za cíl vybavit žáka solidním/řádným základem všeobecného vzdělání zaměřeným převážně na situace běžného života. Žák má postupně získávat a rozvíjet klíčové kompetence (23).

Snaha o naplnění těchto cílů dle RVP (23):

- *„Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení;*
- *podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;*
- *vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci;*
- *rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;*
- *připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti;*
- *vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;*
- *učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný; vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi;*
- *pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.“*

2.6.3 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence ztělesňují souhrn dovedností, vědomostí, schopností, postojů a hodnot. Tento souhrn má sloužit jako nástroj pro osobní rozvoj žáka. Hlavním cílem vzdělávání je učení se klíčových kompetencí, jejichž smyslem je připravit žáky na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Učení se a osvojování těchto kompetencí má za účel pokračovat i v dalším průběhu života. Do základního vzdělávání patří učení těchto

klíčových kompetencí: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní (23).

2.6.4 Tělesná výchova

Tělesná výchova (dále jen TV) spadá pod vzdělávací oblast Člověk a zdraví. Tento obor se zabývá pohybovým vzděláváním žáků, kde se mají naučit od spontánní pohybové činnosti až po cíleně řízené a výběrové pohybové činnosti žáků (23).

2.7 Charakteristika vzdělávání na SŠ

2.7.1 Charakteristika středního vzdělávání

„Národní program vzdělávání v České republice, tzv. Bílá kniha a zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) zavádějí do vzdělávací soustavy nový systém vzdělávacích programů. Kurikulární dokumenty jsou tvořeny na dvou úrovních: státní – v podobě Národního programu vzdělávání a rámcových vzdělávacích programů (RVP) a školní – v podobě školních vzdělávacích programů (ŠVP), podle kterých se uskutečňuje vzdělávání v konkrétní škole“ (22). Rámcový vzdělávací program je v souladu se školským zákonem vydán pro každý obor středního vzdělávání (21).

2.7.2 Cíle středního vzdělávání

Hlavním cílem středního vzdělávání je vybavit žáky do života osvojením vědomostí, dovedností, postojů a hodnot, které jsou součástí klíčových kompetencí. Snaha připravit žáky pro další vysokoškolské vzdělávání či profesní specializaci i pro občanský život (21).

2.7.3 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence navazují na získané kompetence na základní škole. Cílem středního vzdělávání je jejich hlubší osvojování pro další osobní rozvoj a budoucí uplatnění jedince

v životě (22). Na čtyřletých a na vyšším stupni víceletých gymnázií je cílem, aby se rozvoj klíčových kompetencí stal pro žáky celoživotním procesem (21).

V rámci středního vzdělávání a na gymnáziu by mělo dojít k osvojení těchto základních klíčových kompetencí:

- kompetence k učení,
- kompetence k řešení problémů,
- kompetence komunikativní,
- kompetence sociální a personální,
- kompetence občanské,
- kompetence k podnikavosti.

Soubor klíčových kompetencí se může lišit ve spojitosti s oborem středního vzdělávání. Např. v rámcovém vzdělávacím programu pro obchodní obor vzdělání najdeme i další klíčové kompetence: matematické kompetence, kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi a další odborné kompetence.

2.7.4 Tělesná výchova

Tělesná výchova spadá do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Cílem tělesné výchovy je u žáků vytvořit vztah k celoživotní pohybové činnosti. Snaha o rozvoj tělesné, sociální a duševní zdatnosti (21).

Cílové zaměření vzdělávací oblasti dle RVP (22): „Aby (si) žáci:

- *vážili svého zdraví a cílevědomě je chránili; rozpoznali, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;*
- *pojímali zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života;*
- *vyrovnávali nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;*
- *zařazovali zdravé stravovací návyky a pravidelné provádění pohybových aktivit do denního režimu a pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné činnosti;*

- *racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení;*
- *usilovali o pozitivní změny tělesného sebepojetí;*
- *jednali odpovědně a podle zásad fair play; využívali příležitostí k naplňování olympijských myšlenek;*
- *pochopili, že pohybové aktivity jsou jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů.*“

Do tělesné výchovy patří tento vzdělávací obsah: činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, činnosti podporující pohybové učení. Každý z těchto vzdělávacích obsahů má jasně stanovené učivo a očekávané výstupy žáka při jeho učení (21).

2.8 Rozvoj pohybové aktivity dětí a mládeže mimo školní instituci

Škola není jedinou institucí, která zabezpečuje pohybovou aktivitu pro děti, ať už v rámci tělesné výchovy či pohybových kroužků organizovaných školou.

Mimoškolní aktivita se dělí na organizovanou a neorganizovanou. V organizované mimoškolní aktivitě existuje určitý zprostředkovatel jako jsou kluby, oddíly, organizace, zájmové kroužky či individuální odborný trenér, rodinní příslušníci a další. Naopak neorganizovaná pohybová aktivita není nikým řízená, jedinec se jí věnuje bez jakéhokoliv organizačního přístupu. Mluvíme o zájmovém spontánním pohybu dítěte. S nástupem do školy dětem ubývá čas a prostor pro spontánní pohybovou aktivitu a na řadu přichází především role rodiny a okolního prostředí. Primárně záleží na výchově rodičů, zda dítě vedou od dětství k pohybu (7).

Mezi volnočasové instituce věnující se dětem a mládeži patří také dobrovolné neziskové organizace a občanská sdružení. Mezi nejznámější a nejvýznamnější organizace sdružující mládež v naší zemi můžeme řadit: Junák – svaz skautů a skautek ČR, Česká tábornická unie, Pionýr, Salesiánská hnutí mládeže, Asociace turistických oddílů mládeže ČR, Duha, Sokol, Hnutí Brontosaurus, YWCA, YMCA, základní umělecké školy, Zálesák apod. Převážná většina těchto organizací jsou uznávané MŠMT (8).

3 Cíle a úkoly a metodika práce

3.1 Cíl práce

Cílem této práce je zjistit průběh a zajištění výuky tělesné výchovy v době pandemie SARS-CoV-2 od 1. 1. 2020 až do 31. 12. 2020.

3.2 Výzkumné otázky

1. Probíhala výuka tělesné výchovy v době pandemie SARS-CoV-2?
2. Jakým způsobem byla zajištěna výuka tělesné výchovy v době pandemie SARS-CoV-2?
3. Byla zajištěna dostatečná technická vybavenost pro výuku tělesné výchovy distanční formou?
4. Jaký měl vliv přechod na distanční formu výuky na kvalitu vzdělávání?

3.3 Metodika práce

3.3.1 Online dotazník

V následujících podkapitolách se budu zabývat procesem tvorby online dotazníku. Následně bude také uveden obsah dotazníku v podobě představení jednotlivých otázek pro následnou grafickou úpravu a analýzu v praktické části diplomové práce.

3.3.1.1 Sestrojení dotazníku

Pro výzkum byl online dotazník vytvořen v softwaru Google Forms, který je součástí společnosti GOOGLE. Dotazník byl nejdříve otestován z hlediska funkčnosti a až poté sdílen s respondenty. Sestrojení dotazníku na této platformě jsem zvolila z několika důvodů. Google formulář disponuje jednoduchým ručním naprogramováním s dostatečnou technickou vybaveností. Další výhodou je rychlé sdílení dotazníku pomocí emailu či internetového odkazu.

Pro umístění naprogramovaného dotazníku na internet byl zvolen prostor na sociálních sítích zvaný Facebook. Další kontakty respondentů byly získány pomocí kolegů

a známých. Dotazník byl zaslán s úvodem schváleným etickou komisí FTVS ředitelům 50 základních a středních škol včetně gymnázií po celé České republice (Příloha č. 1).

Samotný dotazník na začátku disponuje úvodním slovem schváleným etickou komisí UK FTVS, jež obsahuje potřebné informace, které by měl každý respondent před začátkem vyplňování vědět. Text obsahoval také důležité sdělení o anonymní povaze dotazníku.

Dotazník byl sestaven o 25 otázkách, přičemž 17 z nich je klíčových pro analýzu a grafické zpracování, dalších 8 otázek je doplňujících. Zmíněných 17 hlavních otázek se skládá ze 7 dvojic a 1 trojice. Sedm otázek je tedy v dotazníku testováno a graficky znázorněno dvakrát, jedna otázka třikrát.

Pro ucelení výzkumného tématu jsem rovněž mapovala podněty k motivaci k pohybu v mimoškolním prostředí.

3.3.1.2 Metoda sběru dat

Pro sběr dat jsem zvolila metodu CAWI (Computer Assisted Web Interviewing). Vzhledem ke zvolenému tématu a k pandemické situaci ve světě, mi přišlo zvolení této metody nejvhodnější. Sběr dat pomocí online metody přináší řadu výhod. Respondenti mohou vyplnit dotazník ve svém zvoleném čase. Odpadá nutnost produkce papírových dotazníků, čímž se šetří materiál a peníze. Metoda CAWI především disponuje nižšími časovými náklady s následným přepisem získaných dat do elektronické podoby.

3.3.1.3 Úprava dat

Dotazník vytvořený v software Google Forms sám zpracovává data u jednotlivých otázek do grafů. Tento software neumí rozpoznávat duplicitní data, proto nemohly být použity všechny originální grafy. Pro zvýšení validity, aby byl proces vyhodnocování dat co nejpřesnější, jsem použila program Microsoft Office Excel 2013. V tomto programu byly provedeny základní úpravy sběru dat a jejich následné vyhodnocení prostřednictvím grafů. Do práce byly zařazeny pouze tři grafy, které byly vytvořeny bez možné existence duplicitních dat.

3.3.1.4 Vzorek respondentů

Výběr respondentů byl realizován prostřednictvím tří metod výběru, které měly za následek vytvoření čtyř skupin potenciálních respondentů (tabulka 2). První metodou byl účelový výběr, který spočíval v přímém oslovování konečných respondentů, mezi které patřili rodinní příslušníci, přátelé či známí. Tato metoda byla následně použita i při získání další skupiny potenciálních respondentů. Tu tvořili zaměstnanci nejmenovaných základních a středních škol, kteří byli na základě žádosti osloveni řediteli těchto škol. Další použitou metodou byla snowball technika. Ta sloužila pro získání třetí potenciální skupiny respondentů, kteří byli oslovováni prostřednictvím respondentů první skupiny. Jako čtvrtá metoda byl zvolen náhodný výběr, kde byli potenciální respondenti získáváni na základě sdíleného odkazu na dotazník. Tento odkaz byl vyvěšen v prostoru na sociální síti Facebook.

Tabulka 2. Vzorek respondentů

Skupina respondentů	Metoda výběru	Způsob oslovení
1. skupina	Účelový výběr	E-mail + Facebook
2. skupina	Účelový výběr	E-mail
3. skupina	snowball	E-mail + Facebook
4. skupina	Prostý náhodný výběr	Facebook

Celkový sběr dat činí 88 odpovědí tázaných respondentů.

3.3.1.5 Charakteristika respondentů

Respondenti byli ve výzkumném dotazníku tázáni na pohlaví, vzdělání, druh školy a délku praxe. V následující tabulce 3 můžeme vidět stručnou charakteristiku respondentů.

Tabulka 3. Charakteristika respondentů

		Absolutní četnost (N)	Relativní četnost (%)
Pohlaví	Muži	40	45,5
	Ženy	48	54,5
Aprobace TV	Ano	84	95,5
	Ne	4	4,5
Délka praxe výuky TV	0-5 let	29	33
	6-10 let	18	20,5
	11-15 let	13	14,8
	16-20 let	7	8
	21-25 let	7	8
	26 a více	14	15,9
	Druh školy	ZŠ nižší stupeň	15
	ZŠ druhý stupeň	41	46,6
	Gymnázium nižší stupeň	7	8
	Gymnázium vyšší stupeň	20	22,7
	SŠ	21	23,9

3.3.2 Etika výzkumu

Před rozesláním dotazníku respondentům byla podána žádost etické komisi UK FTVS, která výzkumné šetření schválila.

Respondenti byli před vyplněním dotazníku obeznámeni s faktem, že data sesbíraná prostřednictvím tohoto online dotazníku jsou zcela anonymní. V rámci výzkumu nebyly vyžadovány žádné osobní údaje kromě pohlaví, druhu školy a délky praxe respondenta. Odpovědi respondentů jsou využity pouze pro tento výzkum a jsou bezpečně uchovány na softwaru Google Forms, ke kterým má přístup pouze hlavní řešitel výzkumu.

4 Výsledková část

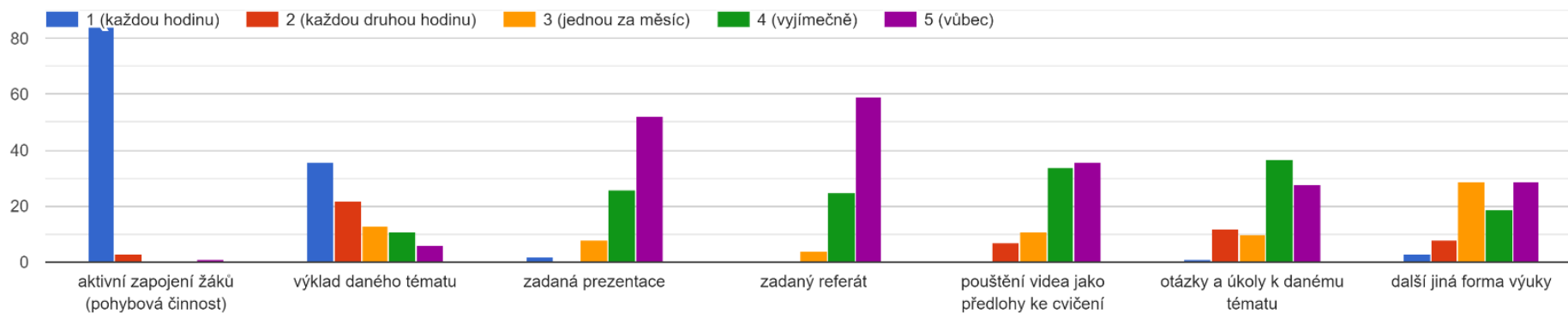
4.1 Analýza dat

V úvodu dotazníku byly respondenti tázáni na tři obecné informace, které jsou vyhodnoceny výše v kapitole Charakteristika respondentů. Poslední otázka číslo 5 v této obecné části dotazníku měla vytvořit přehled vyučovaných forem výuky TV za běžného prezenčního chodu školy. Stejná otázka byla následně položena ve dvou níže zmíněných obdobích pro ucelení tématu a pro srovnání výukových metod za normálního stavu a za stavu pandemického ve dvou různých časových etapách.

Otázka č. 5

Na tuto otázku č. 5 odpovídali respondenti prostřednictvím sloupcové pětibodové škály s označeným textovým popiskem četnosti (graf 4). Osa x znázorňuje jednotlivé formy výuky, které byly ve výběru. Osa y udává absolutní četnosti odpovědí respondentů, kterých bylo 88. Pohybová činnost žáků, jak můžeme vyčíst z grafu, patří mezi nejčastější formu výuky za prezenčního běhu školy, vyučovanou každou hodinu TV. Tuto odpověď uvedlo 84 respondentů. Druhá nejčastější metoda, vyučovaná také každou hodinu, je forma výkladu daného tématu, jak odpovědělo 36 tázaných. Naopak další navržené formy výuky jsou vyučovány v prezenční výuce výjimečně či vůbec.

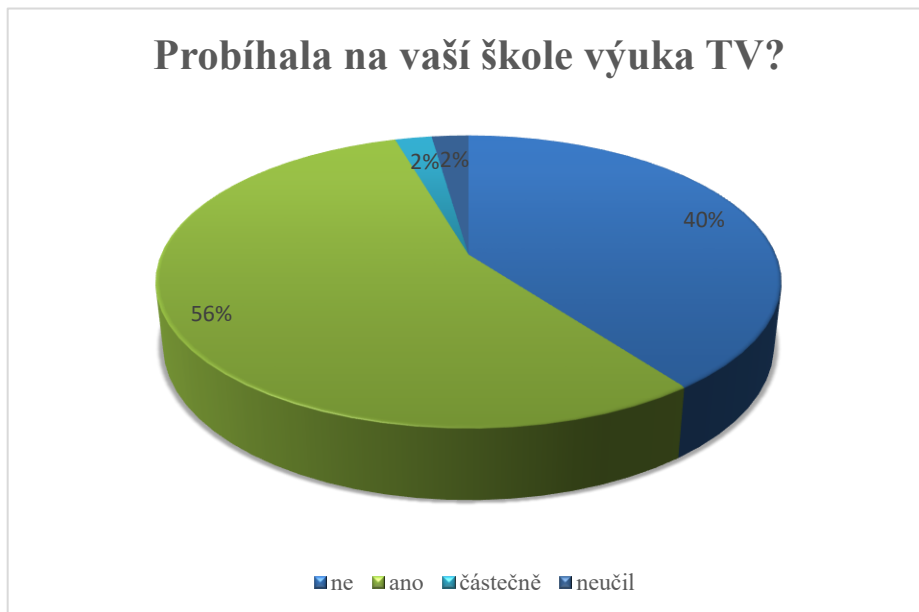
Jak často probíhala uvedená forma výuky za běžného prezenčního běhu školy?

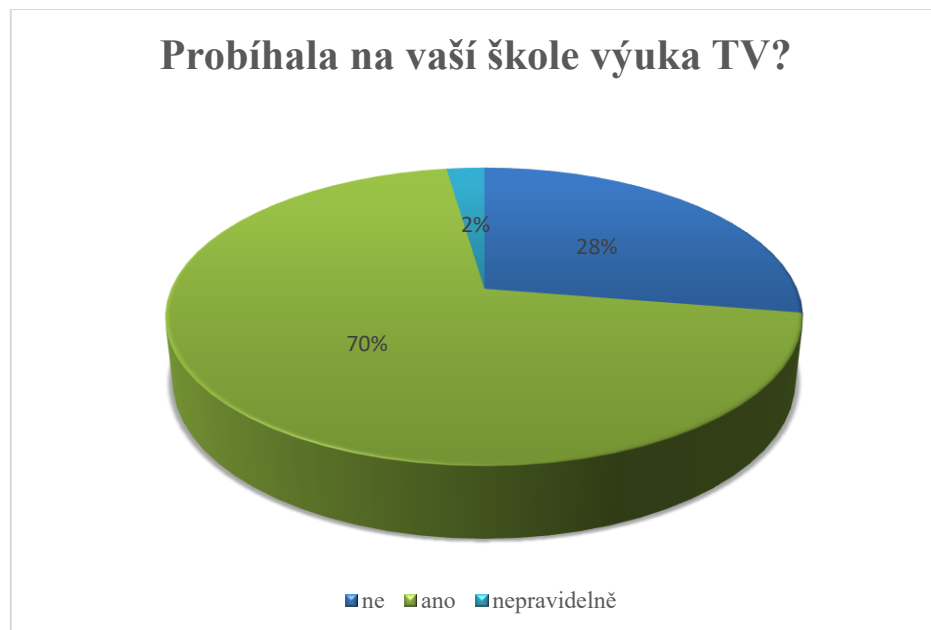
Graf 4. Jak často probíhala uvedená forma výuky za běžného prezenčního běhu školy. Otázka č. 5

V následujících řádcích budou představeny jednotlivé otázky, které tvoří dvojice otázek za dvě různá časová období, a to první od 1. 1. 2020 – 30. 6. 2020 a druhé od 1. 9. 2020 – 31. 12. 2020. Každá otázka bude doplněna o grafické znázornění rozložení odpovědí a dále bude obsahovat deskriptivní popis.

Otázka č. 6 a č. 14:

Graf 5. Probíhala na vaší škole výuka TV? Období od 1.9.2020 – 31.12.2020. Otázka č. 14

Graf 6. Probíhala na vaší škole výuka TV? Období od 1.1.2020 – 30.6.2020. Otázka č. 6

Období od 1. 1. 2020 – 30. 6. 2020

Otázka č. 6 obsahovala dva výroky, na které měli respondenti odpovídat formou Ano x Ne (graf 5). Jako třetí možnost byla umožněna vlastní odpověď respondenta. Největší část respondentů, která činí 56 %, odpověděla na otázku Ano, což znamená, že u nich na škole v období od 1. 1. 2020 - 30. 6. 2020 výuka Tělesné výchovy probíhala. Naopak u 40 % respondentů výuka TV ve školách neprobíhala. Ze zbylých odpovědí jsme se dozvěděli, že došlo od 12. 3. 2020 k přerušení výuky a znovuobnovení bylo zahájeno od konce května či začátku června. Dva respondenti v jarním období ještě nevyučovali na škole.

Období od 1. 9. 2020 – 31. 12. 2020

Otázka číslo 14 obsahovala dva výroky, na které měli respondenti odpovídat formou Ano x Ne. Jako třetí možnost byla vlastní odpověď respondenta (graf 6). U 70 % respondentů v tomto podzimním období pandemie výuka na školách probíhala, pouze u 28 % neprobíhala. Zbylá 2 % uvedla, že výuka TV byla nepravidelná.

Srovnání jednotlivých období

Po zhlédnutí obou grafů můžeme vyhodnotit, že na podzim došlo k obnovení výuky TV v rámci distanční výuky. Na některých školách byla výuka stále nepravidelná.

Otazka č. 7 a č. 15:

Graf 7. Jak často probíhala výuka TV na vaší škole? Období od 1.1.2020 – 30.6.2020. Otázka č. 7

Graf 8. Jak často probíhala výuka TV na vaší škole? Období od 1.9.2020 – 31.12.2020. Otázka č. 15

Období od 1. 1. 2020 – 30. 6. 2020

V otázce číslo 7 byli respondenti tázáni na četnost výuky TV ve školách v době jarní pandemie nemoci COVID-19 (graf 7). Z grafu nám vyplývá, že u 40 % výuka vůbec neprobíhala. Dále můžeme vyčíst, že nejčastěji výuka probíhala na školách 1x týdně, jak odpovědělo 20 % respondentů. Druhá nejčastěji vybraná odpověď byla 2x týdně a třetí 1x za měsíc. Dalších 8 % vyučovalo TV 1x za dva týdny.

Období od 1. 9. 2020 – 31. 12. 2020

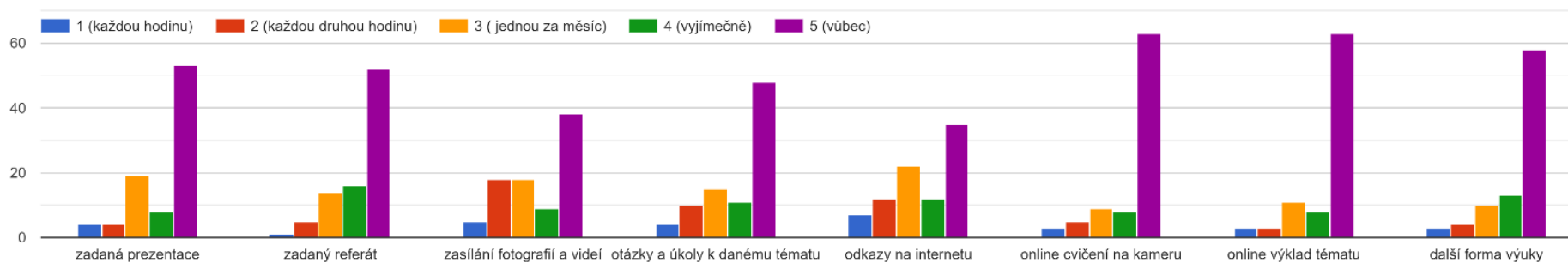
V otázce č. 15 sedm byli respondenti tázáni na četnost výuky TV ve školách v době podzimní pandemie nemoci COVID-19 (graf 8). U 23 % učitelů výuka na škole neprobíhala. Nejčastěji výuka probíhala 1x týdně, jak uvedlo 33 % respondentů. Druhá nejčastěji zastoupená odpověď činila u 13 % četnost výuky 2x týdně. Těsně za ní patřila odpověď 1x za dva týdny. Dalších 9 % vyučovalo TV 1x za měsíc. Mezi další odpovědi respondentů patřily v pořadí četnosti: 1x za tři týdny, nepravidelně, dobrovolná výuka, 3x týdně a 2x za podzimní období.

Srovnání jednotlivých období

Při porovnání výsledků z obou grafů vyplývá, že v podzimním období došlo u některých respondentů ke znovuobnovení tělesné výchovy (cca o 17 %). Výuka probíhala nejčastěji 1x týdně, a to v obou obdobích. 2x týdně učila jen malá část respondentů. V tomto ohledu nebyl zaznamenán viditelný rozdíl.

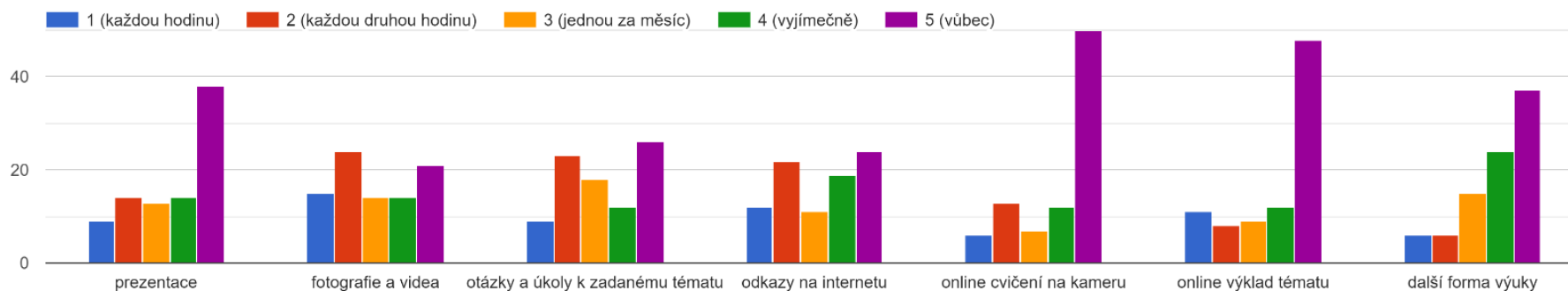
Otázka č. 8 a č. 16:

Jak často probíhala uvedená forma výuky?

Graf 9. Jak často probíhala uvedená forma výuky? Období od 1.1.2020 – 30.6.2020. Otázka č. 8

Jak často probíhala uvedená forma výuky?

Graf 10. Jak často probíhala uvedená forma výuky? Období od 1.9.2020 – 31.12.2020. Otázka č. 16

Období od 1. 1. 2020 – 30. 6. 2020

Na otázku, jak často probíhaly uvedené formy výuky TV (graf 9), odpovídali respondenti prostřednictvím sloupcové pětibodové škály s označeným textovým popiskem četnosti. Jednoznačně nejvíce zastoupená pátá škála nám potvrzuje, že z velké části nebyla výuka TV vůbec vyučována, což činí 40 %, jak bylo vidět na grafu výše. Největší zastoupení, které činí 22 respondentů, odpovědělo, že učí formou odkazů na internetu. Druhou nejčastější formou zadané prezentace učí 19 respondentů. Dalších 18 respondentů učí prostřednictvím zasílání fotografií a videí. Formu zasílání otázek a úkolů k danému tématu využívá pro výuku 15 respondentů. Tyto čtyři zmíněné formy výuky jsou vyučovány nejčastěji jednou za měsíc. Každou druhou hodinu zasílá 18 respondentů žákům fotografie a videa, která používají pro výuku TV.

Období od 1. 9. 2020 – 31. 12. 2020

V otázce č. 16 na základě odpovědí respondentů můžeme z grafu č. 10 vyčíst, že nejčastější vyučované metody v tomto období byly pomocí fotografií a videí či pomocí otázek a úkolů k zadanému tématu. Tyto dvě formy byly vyučovány u 24 a 23 učitelů nejčastěji každou druhou hodinu. Dalších 22 respondentů uvedlo, že každou druhou hodinu vyučují prostřednictvím odkazů na internetu. Naopak nejméně častou vyučovací formou byla online výuka, kde učitelé buď cvičili na kameru či měli teoretický výklad probíraného tématu. Tak odpovědělo 50 a 48 respondentů. Někteří respondenti výjimečně učili i prostřednictvím dalších neuvedených forem výuky.

Srovnání jednotlivých období

Z odpovědí respondentů můžeme říci, že se přístup učitelů k formám výuky mírně změnil. Největším rozdílem je znovuoobnovení distanční výuky TV. V jarním období učilo nejvíce respondentů prostřednictvím odkazů na internet, zasíláním fotografií a videí a formou zasílání otázek a úkolů k danému sportovnímu tématu. Naopak v podzimním období se na nejčastěji vyučovanou formu umístily fotografie a videa, která pravděpodobně souvisí se zasíláním různých výzev, které mají za cíl motivovat žáky a studenty k pohybu. Všechny tyto tři zmíněné formy ale stále v obou obdobích patří k nejčastěji vyučované formě výuky. Na podzim došlo ještě k mírnému nárůstu online

výuky, kde se učitelé spojili se svými žáky, aby je více motivovali ke cvičení a měli nad nimi aspoň nějaký dohled.

Otázka č. 9 a č. 17: Charakterizujte svoji distanční výuku TV.

Období od 1. 1. 2020 – 30. 6. 2020

U otázky číslo devět měli respondenti za úkol charakterizovat svoji distanční výuku TV v jarním období pandemie SARS-CoV-2. 18 respondentů uvedlo, že u nich na škole výuka TV neprobíhala. Většina respondentů odpověděla, že vyučují prostřednictvím zadávání úkolů, videí či pomocí prezentace. Učitelé převážně zasílali videa s instrukcemi ke cvičení; učili pomocí prezentace s krátkým výkladem a s kladením otázek či chtěli po žácích tvorbu powerpointové prezentace na zadané sportovní téma. Další učitelé se snažili zařazovat dětem do výuky pohyb, pokud to bylo možné, či motivovat děti k pohybu plněním různých výzev. Nejmenší zastoupení tvořily odpovědi typu: výuka teorie (zdravověda); dobrovolná výuka; online výuka spojená s prezenčním cvičením na kameru či obhajoba své prezentace/portfolia na určené téma před třídou na kameru. V častých případech došlo během jarního pandemického období ke změně přístupu učitele k výuce a zařazení nových metod výuky, kde se snažili motivovat děti více k pohybu a upustili od teorie a zadávání dalších prací spojených se sezením u počítače. Některé odpovědi respondentů bohužel nebyly relevantní k následnému vyhodnocení.

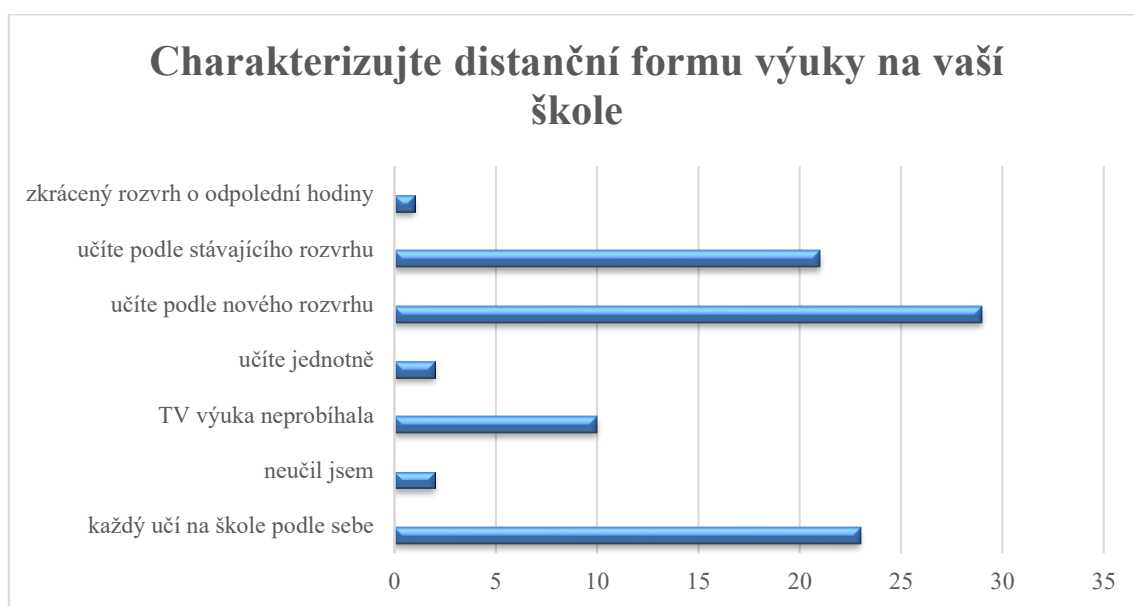
Období od 1. 9. 2020 – 31. 12. 2020

U otázky č. 17 nejvíce respondentů uvedlo, že učí prostřednictvím zadávání úkolů, videí či pomocí prezentace. Učitelé většinou zasílali domácí posilování, protahování, koordinační a kompenzační cvičení dle video návodu. Další zadávali úkoly v podobě prezentací žáků na přidělené sportovní téma. Další četné zastoupení v podobě zadaných úkolů měly tréninkové deníky. Žáci měli za úkol sepisovat své denní aktivity po dobu například týdne či čtrnácti dnů. Někteří učitelé zařazovali TV do výuky pouze dobrovolně v rámci plnění zasílaných výzev. Hlavní snahou bylo především omezit teorii a namotivovat žáky k pohybové činnosti. U pár respondentů se však výuka teorie pořád objevovala.

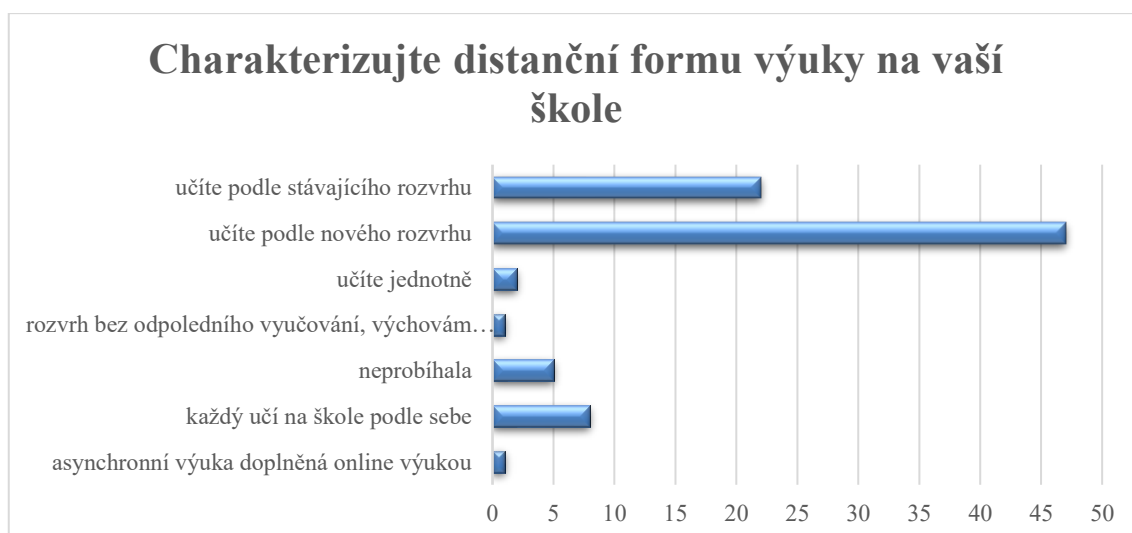
Srovnání jednotlivých období

Z volných odpovědí respondentů vyplývá, že v jarním období probíhala výuka TV především teoretickou formou, byť i od těchto forem začali pomalu upouštět. V podzimním období přibylo učitelů, kteří začleňovali do své výuky především metody, které podporovaly pohybové aktivity u dětí. Jarní období by se tedy dalo s mírnou nadsázkou formulovat jako období hledání určité cesty, jak organizovat výuku TV. Naopak podzimní období bylo již bohatší na různé formy, metody a strategie. Učitelé se snažili motivovat děti k jakémukoliv pohybu a zamezit, aby výuka tělesné výchovy znamenala další čas strávený u počítače. Řada aktivit byla ve velké míře dobrovolná, učitelé neměli za cíl žáky stresovat, nýbrž nabídnout paletu aktivit, které by mohli v době omezení provozovat. Našli se i tací, kteří neupustili od teoretické výuky TV a vyučovali ve stejném duchu jako na jaře.

Otázka č. 10 a č. 18:

Graf 11. Charakterizujte distanční formu výuky na vaší škole. Období od 1.1.2020 – 30.6.2020. Otázka č. 10

Graf 12. Charakterizujte distanční formu výuky na vaší škole. Období od 1.9.2020 – 31.12.2020. Otázka č. 18

Období od 1. 1. 2020 – 30. 6. 2020

V desáté otázce mohli respondenti vybírat více možností z možností vyobrazených v jednom sloupci (graf 11). Otázka měla směřovat k charakteristice distanční formy výuky respondentů na jejich škole. Výsledky ukazují, že nejvíce respondentů v tomto období učí podle nového rozvrhu, což činí 30 učitelů. Podle stávajícího rozvrhu učí 22 respondentů. Z grafu můžeme dále vyčíst, že větší část učitelů má relativní volnost a mohou tělesnou výchovu učit dle svého uvážení, nemají s kolegy tělocvikáři jednotnou výuku v době pandemie.

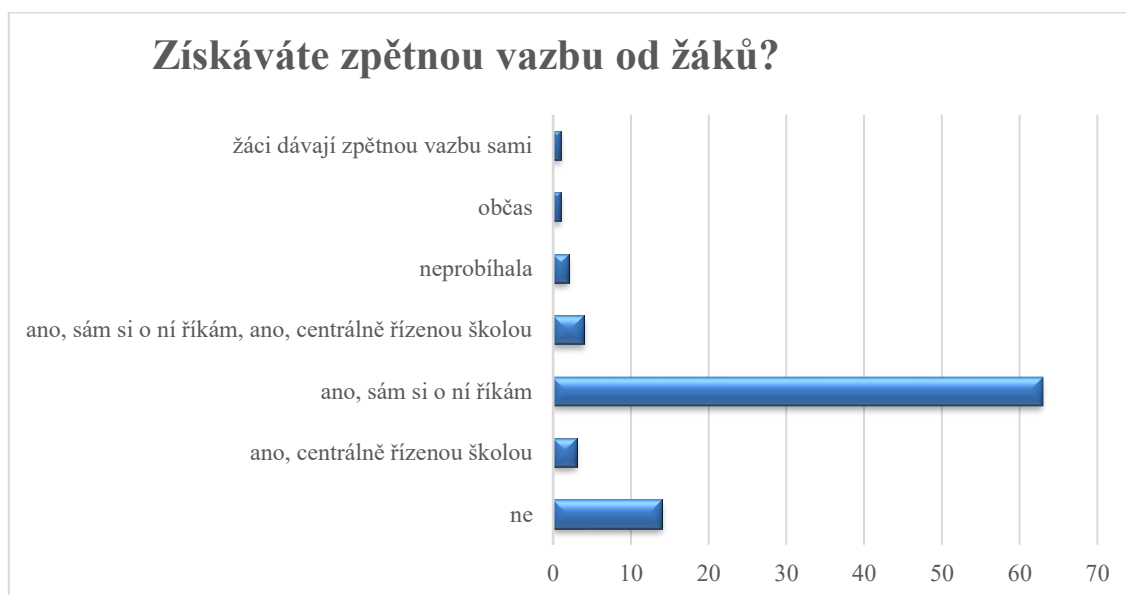
Období od 1. 9. 2020 – 31. 12. 2020

V osmnácté otázce opět vybírali respondenti více možností z možností vyobrazených v jednom sloupci (graf 12). Vidíme v grafu, že podle nového rozvrhu učilo v tomto pandemickém období 47 respondentů a podle stávajícího rozvrhu jich učilo pouze 22.

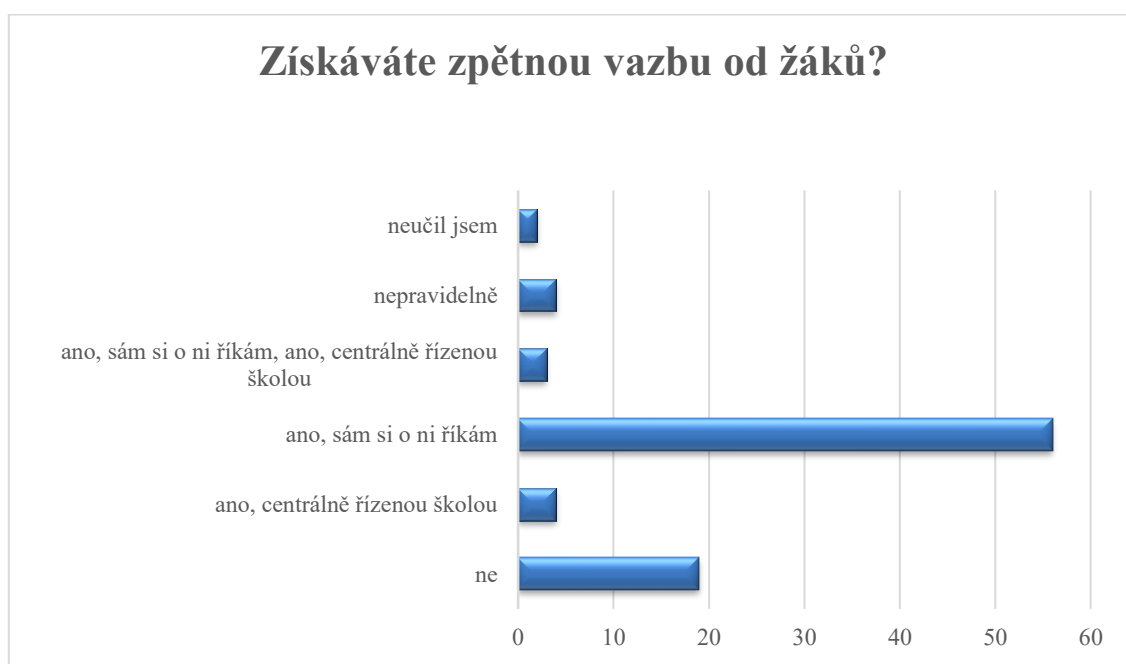
Srovnání jednotlivých období

V obou případech respondenti učí ve většinovém zastoupení podle vytvořeného náhradního distančního rozvrhu. Oproti jarnímu období je výuka TV více sjednocena a každý tak již neučí podle svého uvážení.

Otázka č. 11 a č. 19:

Graf 13. Získáváte zpětnou vazbu od žáků? Období od 1.1.2020 – 30.6.2020. Otázka č. 11

Graf 14. Získáváte zpětnou vazbu od žáků? Období od 1.9.2020 – 31.12.2020. Otázka č. 19

Období od 1. 1. 2020 – 30. 6. 2020

V rámci otázky 11 byli respondenti tázáni, zda dostávají zpětnou vazbu od žáků (graf 13). Cílem bylo zjistit, zda se učitelé snaží najít nejlepší metody a formy výuky vyhovující

žákům i učitelům. Z grafu víme, že 56 učitelů si samo říká o zpětnou vazbu. Naopak druhá jasná odpověď, kterou uvedlo 19 respondentů, ukazuje, že si o ni vůbec neříkají.

Období od 1. 9. 2020 – 31. 12. 2020

V otázce 19 byli respondenti tázáni, zda získávají zpětnou vazbu od žáků (graf 14). Cílem bylo zjistit, zda se učitelé snaží najít nejlepší metody a formy výuky vyhovující žákům i učitelům. Obrázek ukazuje, že 67 učitelů si samo říká o zpětnou vazbu dětí. Pouze 14 respondentů uvedlo, že žádnou zpětnou vazbu nezískávají.

Srovnání jednotlivých období

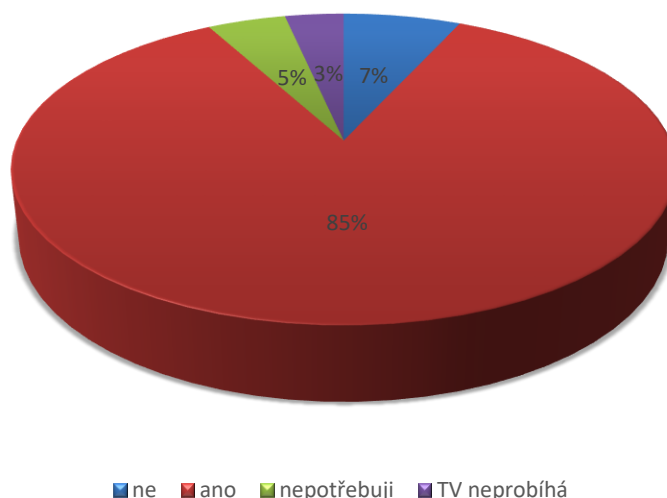
Z výsledků obou grafů je patrné, že zde nedošlo k velkým změnám. V obou obdobích si učitelé říkají o zpětnou vazbu především sami, v podzimním období došlo navíc k mírnému nárůstu.

Otázka č. 12 a č. 20:

Graf 15. Měli jste ve škole dostatečně zabezpečenou technickou vybavenost na distanční výuku TV? Období od 1.1.2020 – 30.6.2020. Otázka č. 12

Měli jste ve škole dostatečně zabezpečenou technickou vybavenost na distanční výuku TV?

Graf 16. Měli jste ve škole dostatečně zabezpečenou technickou vybavenost na distanční výuku TV? Období od 1.9.2020 – 31.12.2020. Otázka č. 20

Období od 1. 1. 2020 – 30. 6. 2020

V této otázce č. 12 měli respondenti odpovídat formou Ano x Ne. Jako třetí možnost jim byla nabídnuta vlastní odpověď (graf 15). Na koláčovém grafu můžeme vidět, že zastoupené odpovědi Ano a Ne se téměř shodují. Dostatečnou technickou vybavenost mělo ve škole 44 % tázaných respondentů a naopak 43 % ji nemělo. Z dalších odpovědí je zřejmé, že výuka TV neprobíhala či nebyla náročná na technické vybavení. V tomto období pandemie dva tázaní respondenti ještě neučili na škole.

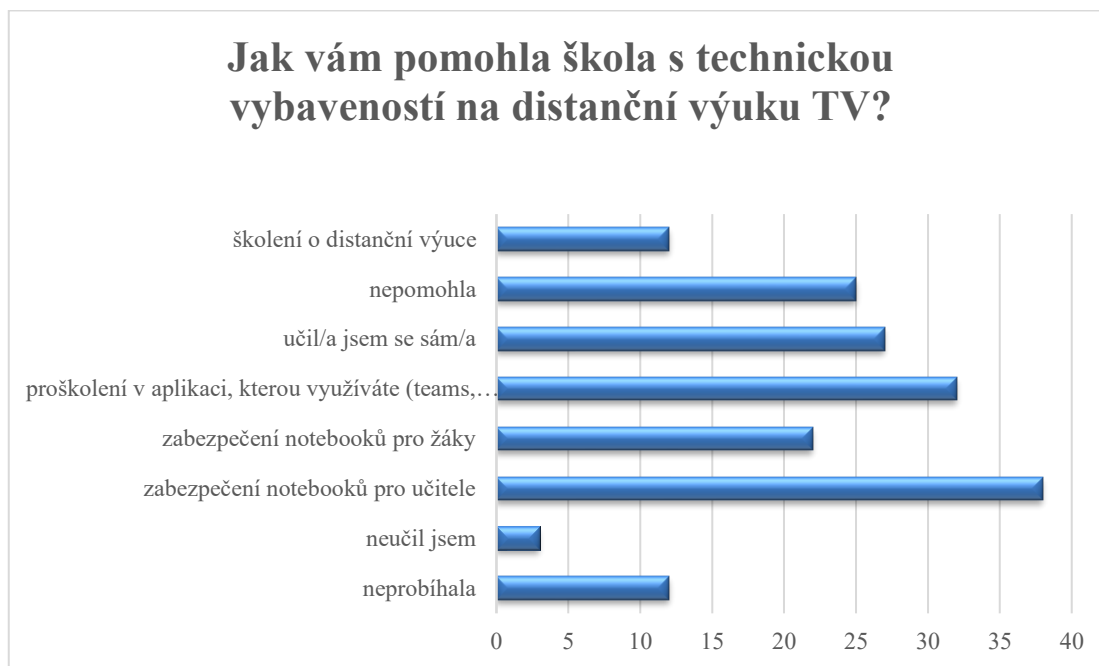
Období od 1. 9. 2020 – 31. 12. 2020

Ve dvacáté otázce měli respondenti odpovídat formou Ano x Ne. Jako třetí možnost jim byla nabídnuta vlastní odpověď (graf 16). Z grafu můžeme jasně vyčíst, že 85 % respondentů odpovědělo Ano, tedy že jim škola zabezpečila dostatečnou technickou vybavenost na distanční výuku TV. Naopak 7 % odpovědělo Ne. Z dalších odpovědí můžeme usoudit, že výuka TV neprobíhala či nebyla náročná na technické vybavení.

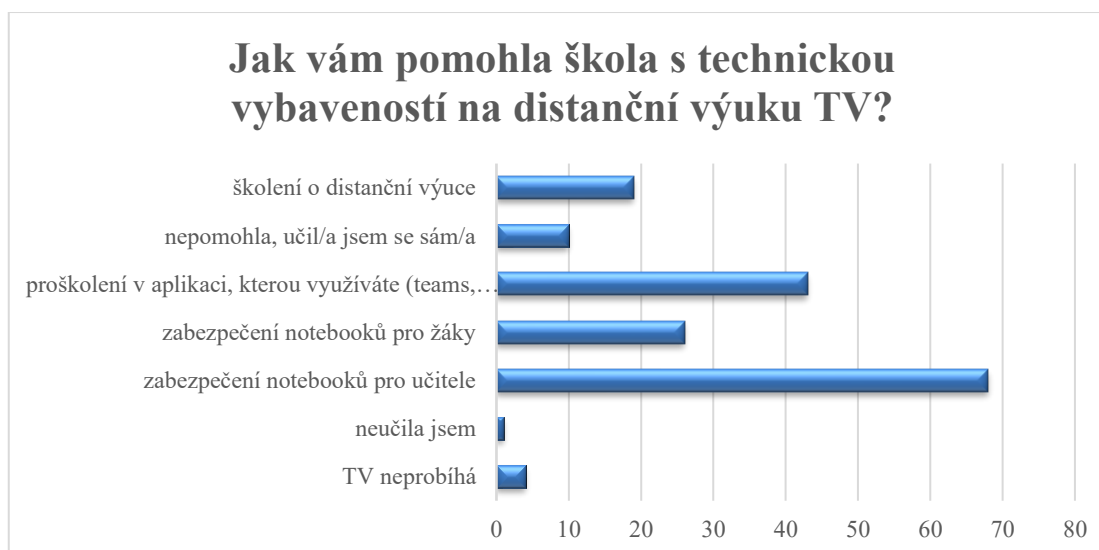
Srovnání jednotlivých období

V jarním období měla technické zabezpečení necelá půlka respondentů. V této oblasti došlo k rapidnímu zlepšení, jelikož většina učitelů v podzimním období uvádí, že jsou již dostatečně technicky vybaveni.

Otázka č. 13 a č. 21:

Graf 17. Jak vám pomohla škola s technickou vybaveností na distanční výuku TV? Období od 1.1.2020 – 30.6.2020. Otázka č. 13

Graf 18. Jak vám pomohla škola s technickou vybaveností na distanční výuku TV? Období od 1.9.2020 – 31.12.2020. Otázka č. 21

Období od 1. 1. 2020 – 30. 6. 2020

Ve třinácté otázce bylo úkolem respondentů vybrat z určeného seznamu i více odpovědí či případně doplnit vlastní (graf 17). 38 učitelů z 88 podle uvedených odpovědí dostalo služební notebook a 22 respondentů odpovědělo, že škola dávala notebooky i žákům. 32 učitelů mělo možnost zúčastnit se školení v aplikaci, kterou používají pro výuku. Někteří učitelé neměli tuto možnost, anebo si vystačili se svými technickými znalostmi, jak uvedlo 27 respondentů, a učili se sami. Dalším 25 respondentům škola vůbec nepomohla s dostatečným technickým zabezpečením pro výuku TV.

Období od 1. 9. 2020 – 31. 12. 2020

V otázce č. 21 bylo úkolem respondentů vybrat z určeného seznamu i více odpovědí či případně doplnit vlastní (graf 18). 68 respondentů uvedlo, že na dobu distanční výuky dostali školní notebook a 26 respondentů uvedlo, že notebook získali i žáci. U 43 učitelů škola zabezpečila proškolení v aplikaci, kterou využívají v rámci výuky, a 19 tázaných uvedlo, že dokonce absolvovali školení o distanční výuce.

Srovnání jednotlivých období

Na jaře měla pouze jedna třetina učitelů vlastní notebook. Řada učitelů byla v tomto období i proškolená v oblasti vedení distanční výuky, ale zejména v aplikacích zprostředkovávajících online výuku (teams, google meet atd.). Na podzim měly k dispozici notebooky již skoro dvě třetiny vyučujících a zároveň došlo i k nárůstu proškolených pedagogů ve využívaných aplikacích. Naopak v počtu notebooků, které měla škola k dispozici pro studenty a žáky, nedošlo k nijak velkému nárůstu.

4.1.1 Doplnující otázky

Otázka č. 22.

Graf 19. Myslíte si, že je důležité vyučovat TV v době pandemie Covidu-19? Otázka č. 22

Otázka č. 22 patří mezi doplňující pro ucelení tématu. Respondenti byli tázáni na názor, zda je důležité vyučovat TV i v době pandemie Covidu-19 (graf 19). Výběr byl možný pouze ze dvou odpovědí, formou Ano x Ne. 85 % respondentů odpovědělo Ano, z čehož vyplývá, že jsou toho názoru, že pohyb dětí je důležitý v jakékoliv době.

Otázka č. 23. Myslíte si, že bude mít dlouhodobější absence TV dopad na pohybové návyky dětí?

V otázce č. 23 byla respondentům položena otázka, zda si myslí, že bude mít dlouhodobější absence TV dopad na pohybové návyky dětí. Jednalo se o slovní odpověď v podobě textu. Největší počet respondentů souhlasil a poukázal na vzniklý problém se ztrátou motivace, absence pohybových návyků a sociálních vazeb. S tím zároveň spojený nárůst lenivosti dětí a sklonu k pohodlí. Dalším zmiňovaným problémem, na který respondenti narazili, souvisí s nárůstem výskytu obezity a zvýšení četnosti úrazů při pohybové aktivitě po dlouhodobé absenci TV či pohybových kroužků. Někteří učitelé také upozornili na velký vliv sociálního zázemí, tedy že aktivní sportující rodiče se ve většinovém zastoupení podílejí na vedení dětí k pohybu.

Otázka č. 24. Jaký měl vliv přechod na distanční formu výuky na kvalitu vzdělávání?

V otázce číslo 24 byli respondenti tázáni na svůj názor, zda přechod z prezenční běžné výuky na distanční formu výuky měl vliv na kvalitu vzdělávání. Měli odpovídat v podobě rozsáhlejšího textu, pouze pár jedinců tak učinilo. Většinové zastoupení respondentů tvrdí, že tento přechod výuky bude mít nedozírné následky. Hlavním řešeným problémem je ztráta motivace žáků, ať už k pohybu či k celé distanční výuce. Žáci si odvykli systematicky pracovat, vykonávat běžný každodenní pohyb ve škole či mimo školu v navštěvovaných odpoledních kroužcích. Skoro veškerá aktivita stojí na jejich zodpovědnosti a přístupu k samostatné práci. To vyústilo ve většině případů ještě k většímu propadu mezi pečlivějšími, pracovitějšími žáky a méně šikovnými a snaživými. V některých případech dle názoru respondentů není nově nabraná zodpovědnost k samostudiu ke škodě. Žák se mohl naučit být samostatnější. Dokonce je možný přínos vzniku nového návyku a motivace k samostatnému domácímu cvičení za pomoci videa a dalších pomůcek. Velký vliv zde ale stále hrají rodiče a jejich vedení ke sportovní činnosti. Posledním zmiňovaným problémem byl důraz na absenci socializace dětí, která je součástí výchovně vzdělávacího procesu. V distanční výuce dětem chybí kolektivní sporty a možnost se pohybově vyjádřit. Ztráta třídního klimatu.

Otázka č. 25. Budou zkušenosti distanční výuky TV i nějak přínosné pro vaši běžnou výuku? (Jak, proč?)

V poslední otázce č. 25 se měli respondenti zamyslet nad tím, zda jim nabyté zkušenosti z distanční výuky TV budou nějak přínosné pro běžnou prezenční výuku. Odpovídali opět v podobě textu. Respondenti v této otázce uváděli, že nejvíce nabyli nových výukových materiálů (videa, cvičení, výzvy atd.), které budou pravděpodobně využívat i nadále v budoucnu. Menšina učitelů odpověděla, že se dokonce sami vzdělávali, naučili se pracovat s novými aplikacemi a nabyli nové IT dovednosti.

4.2 Podněty k pohybovým aktivitám v mimoškolním prostředí

Pohybová aktivita je nezbytná pro plnohodnotný život člověka. Pohybově indisponovaní lidé často nemohou žít způsobem, který by je naplňoval, a musí se spoléhat na okolní pomoc, aby naplnili své potřeby, proto je pohyb obecně tak důležitý. Člověk tím předchází zdravotním obtížím (např. obezita, srdeční choroby, vadné držení těla, svalová dysbalance atd.) a zároveň snižuje riziko výskytu úrazů. Pohyb neovlivňuje jen fyzickou kondici, ale i psychické naladění člověka. Díky pohybové aktivitě získávají lidé mnohé zdravotní benefity, například: redukcí rizika srdečního onemocnění, vysokého tlaku a cukrovky; zdravé a silné kosti; kontrolu hmotnosti; zvýšenou energii; lepší spánek; nižší výskyt úzkosti a deprese a další. Pohybová aktivita zároveň začleňuje jedince do určité společnosti, spojuje totiž lidi se stejným zájmem o daný typ pohybové aktivity. Děti si mohou najít skupinu kamarádů, kteří se budou navzájem motivovat a snáze se vyhnou partám, které propadají horšímu zdravotnímu životnímu stylu (alkohol, cigarety, drogy atd.). Proto se nejenom jednotlivé instituce a organizace snaží poskytnout především dětem jakýkoliv pohyb.

V době pandemie SARS-CoV-19 vydala WHO doporučení vykonávat pohybovou aktivitu o střední intenzitě 150 minut týdně. Právě pohybová aktivita je základem prevence řady onemocnění, jelikož podporuje funkci imunitního systému, snižuje tedy riziko nákazy touto infekční chorobou.

Také Unie Fyzioterapeutů České republiky (UNIFY) rozjela projekt, jehož zkoumaným cílem bylo zjistit, jaký mají vliv opatření spojená s pandemií COVID-19 na pohybovou aktivitu dětí. Výzkumný projekt byl zprostředkován pomocí online dotazníku. Žádali o zapojení dětí ve věku od 8-12 let, u kterých zjišťovali úroveň pohybové aktivity. Účastníci výzkumu byli zároveň motivováni možnou výhrou ve formě chytrých FIT hodinek.

V této nelehké době se dále zapojila řada českých sportovců a také vojáci Hradní stráže ČR, kteří připravili sérii návodných videí pro děti i dospělé. Videá obsahují protahovací, posilovací cvičení, meditaci i pohybové aktivity pro rodiče s dětmi formou her. Tato videa jsou uložena na portálu Sportvokoli.cz. Jedná se o společný projekt vytvořený Sazkou a Českým olympijským výborem.

O další snahu, jak vtáhnout děti zpět do pohybu, usiluje Česká televize, ve které běží několik pořadů, které předvádějí dětem, jak správně cvičit. Jedná se o pořady s názvem:

Cvičíme se Sportíkem, Lvičata a UčíTelka. Pořad Cvičíme se Sportíkem je určen pro děti ve věku od tří do čtyř let. Snaží se upoutat děti ke cvičení pomocí zábavné formy při hudbě. Lvičata vede olympijský vítěz Aleš Valenta, který děti seznamuje nejen s aktuálními zprávami, ale i s historií sportu. Jeho cílem je přiblížit dětem sport a motivovat je k pohybu. V pořadu UčíTelka se děti mohou setkat s olympioniky, kteří jim dávají lekce cvičení tělocviku.

Nesmíme zapomínat ani na jednotlivé kluby, které se snaží své svěřence také rozhábat. Většina sportovních klubů v době pandemie i nadále zasílala tréninky s instrukcemi prostřednictvím internetu či mobilních aplikací svým svěřencům. Někteří dokonce měli přímo online tréninky se svými trenéry, kteří tak nad nimi měli větší dohled a děti tak neztrácely kontakt s ostatními dětmi a s trenéry. Bohužel i tak byl pohyb dosti omezený a vše stálo na zodpovědnosti a motivaci dítěte či vedení jejich rodičů k dalšímu pohybu. Zpestřením těchto zadaných či online tréninků byly vykopnuté výzvy trenérů či celého klubu, s cílem nalákat k pohybu co nejvíce svých svěřenců. V pár případech byla zaznamenána i snaha o zapojení do soutěže právě v podobě těchto výzev mezi dalšími pražskými či celostátními českými kluby.

4 Závěr

Cílem diplomové práce bylo zjistit průběh a zajištění tělesné výchovy v době pandemie SARS-CoV-2, a to v období od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020. V teoretické části bylo charakterizováno onemocnění COVID-19 a následné opatření zabráňující šíření infekce zejména v oblasti vzdělávání. Velký důraz byl kladen zejména na distanční výuku a její formy. Dále bylo charakterizováno vzdělávání na základní a střední škole. V závěru teoretické části práce byly zmíněny pohybové aktivity dětí a mládeže probíhající mimo školní instituci.

Pro výzkumnou část práce byla využita metoda sběru dat pomocí online dotazníku, který byl následně zaslán prostřednictvím sociálních sítí a emailové korespondence. Data byla sbírána prostřednictvím metody CAWI a následně zpracována pomocí programu Microsoft Office Excel 2013.

Cílem online dotazníku bylo zjistit průběh výuky a zajištění tělesné výchovy na školách a její porovnání v jarní a podzimní vlně v době pandemie. Především bylo za úkol zmapovat, zda probíhala výuka tělesné výchovy, jakým způsobem byla tělesná výchova zajištěna, zda byla zajištěna dostatečná vybavenost pro výuku distanční formou a jaký měl případně vliv přechod na distanční formu výuky na kvalitu vzdělávání.

Bylo osloveno cca 300 učitelů tělesné výchovy na základních a středních školách. Návratnost tedy činila 29 %, jelikož se vrátilo pouze 88 dotazníků. Nižší návratnost pravděpodobně souvisí s pracovní vytížeností učitelů v tomto období, jelikož učitelé byli zatíženi nejenom zvýšenou administrativou, ale zejména byli nuceni hledat nové cesty a formy ve vzdělávání. Nesmíme zapomínat, že velká většina učitelů tělesné výchovy vyučuje alespoň jeden další aprobační předmět. Větší počet respondentů působí na základní škole než na střední (poměr 3:2).

Z analýzy dat vyplývá, že v jarním období, tedy v období od 1. 1. 2020 - 30. 6. 2020, vyučovalo tělesnou výchovu pouze 56 % respondentů. V jarním období to může být dáno zejména tím, že celá společnost nebyla na pandemii připravena a onemocnění COVID-19 bylo zcela neznámou nemocí. V tomto období se zastavil ekonomický, společenský i kulturní život a došlo k celorepublikové karanténě. Tento fakt měl obrovský vliv na vzdělávání nejen v České republice. Školy nebyly na tento stav vůbec připraveny a byly nuceny vyučovat pouze distanční formou, která byla pro velkou většinu učitelů a škol naprostou novinkou. Přístup ke vzdělávání byl nejednotný a každá škola a každý učitel si hledali svoji cestu, jak své studenty a žáky co nejlépe připravit. Proto by se dalo toto

období s velkou mírou nadsázky nazvat obdobím hledáním se. Naopak v podzimním období od 1. 9. 2020 - 31. 12. 2020 vyučovalo tělesnou výchovu již 70 % učitelů. To, zda se tělesná výchova bude vyučovat, záleželo v podzimním období zejména na vedení školy. Na to, že došlo k navýšení počtu vyučujících, kteří tělesnou výchovu opravdu vyučovali, může mít vliv skutečnost, že již z předchozího období měli jednak nějakou zkušenost a našli formy výuky, které jim vyhovují. Dalším faktorem může rovněž být, že už byly známy dopady absence pohybu u dětí, které nebyly učitelům lhostejné, takže někteří se snažili vést děti k pohybu. Nezanedbatelný fakt může být i skutečnost, že na řadě škol existoval i jistý vliv ze strany učitelů jiných aprobačních předmětů, případně vedení, aby učitelé tělesné výchovy rovněž vykazovali nějakou pracovní činnost.

V jarním období byla výuka zajištěna zejména prostřednictvím emailové komunikace, ke konci období fungovaly již i některé aplikace (teams, google meet atd.) pro online komunikaci. Učitelé vyučovali nejčastěji pomocí odkazu na internet, kde získali buď nějaké teoretické informace, či odkazem na video s nabídkou různých druhů cvičení. Již menší skupina učitelů zadávala samostatnou práci, otázky a úkoly, případně referáty. Online výuka probíhala zatím minimálně. Výuka probíhala nejčastěji 1x měsíčně nebo každou druhou hodinu. Na podzim učitelé již komunikovali se svými žáky především prostřednictvím aplikací pro online komunikaci. Stále velká většina učitelů zasílala fotografie a videa, která ale byla zaměřena již více k tomu, aby se děti samy více hýbaly. Studenti měli za úkol dle video návodu vykonávat různá posilovací, protahovací či kompenzační cvičení. Řada učitelů posílala rovněž tzv. výzvy, pomocí kterých se snažili žáky a studenty motivovat k pohybu. Stále byly zasílány otázky a úkoly a různé odkazy na internet. Naopak proti jarnímu období vzrostl počet učitelů, kteří vyučovali online formou. Do výuky zařazovali jednak teoretický výklad, případně studenti sami prezentovali vybrané sportovní téma, ale řada z nich předcvičovala přímo na kameru. V malé míře byla výuka vedena pomocí tréninkových deníků, kde děti zaznamenávaly své pohybové aktivity v rámci vybraného období. Obecně lze ale říct, že výuka byla zaměřena především na pohyb. Učitelé se snažili děti pozitivně motivovat k pohybu a pobytu v přírodě a většina aktivit byla na dobrovolné bázi.

Velké rozdíly v jednotlivých obdobích byly i v oblasti technické vybavenosti škol a učitelů. V jarním období uvedlo 44 % učitelů, že měli dostatečnou technickou vybavenost. Vlastní notebook mělo pouze 38 z nich a poměrně stejný počet z nich uvedlo, že byli proškoleni v distanční výuce. 22 učitelů rovněž uvedlo, že měli připravené notebooky i pro své žáky. Naopak v podzimním období si už 85 % učitelů myslelo, že má

škola dostatečnou technickou vybavenost. 68 učitelů dostalo od školy vlastní notebook a 43 z nich uvedlo, že absolvovali proškolení v aplikaci umožňující online výuku. Co se týče notebooků určených pro žáky, nebyla velká změna. I tento fakt, že školy a učitelé měli mnohem větší technickou podporu, mohl mít za následek, že v podzimním období probíhala ve větší míře online výuka.

Distanční výuka měla bezesporu velký vliv na kvalitu vzdělávání. Velká řada respondentů si myslí, že absence prezenční výuky bude mít nedozírné následky na pozdější vývoj dětí. Došlo ke ztrátě motivace, ať už k pohybu samotnému, tak i k celému procesu vzdělávání. Nemalé množství dětí si odvyklo systematicky pracovat. Došlo též k velkému rozdílu mezi žáky a studenty, kdy důležitou roli hraje socioekonomické zázemí rodiny. Děti dostaly obrovskou zodpovědnost za svoje vlastní vzdělávání a tím se více osamostatnily, což hodnotí někteří učitelé jako pozitivní dopad. Jako jeden z mála dalších přínosů distanční výuky vidí někteří respondenti, že žáci a studenti získali nové návyky vedoucí k pravidelnému domácímu samostatnému cvičení.

Úplným závěrem lze tedy říct, že distanční výuka v době celého roku prošla velkým vývojem. Učitelé se naučili pracovat s možnostmi, které internet a různé IT aplikace nabízejí. Určitě je zde velká rezerva pro zdokonalení a sjednocení výuky tělesné výchovy, jelikož existují obrovské rozdíly v přístupu a vedení online výuky na školách. Nabízí se otázka, zda získané dovednosti a znalosti budou učitelům ku prospěchu do budoucích let. Minimálně lze ale říct, že jsou učitelé mnohem lépe připraveni na případnou další možnost distanční výuky.

5 Seznam literatury

1. European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC): *COVID-19 situation update worldwide, as of week 19, updated 20 May 2021* [online]. 2020 [cit. 2021-2-05]. Dostupné z: <https://www.ecdc.europa.eu/en/geographical-distribution-2019-ncov-cases>
2. European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC): *How ECDC collects and processes COVID-19 data* [online]. 2020 [cit. 2021-2-05]. Dostupné z: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/data-collection>
3. European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC): *Questions and answers on COVID-19: Basic facts* [online]. 2020 [cit. 2021-2-05]. Dostupné z: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/questions-answers/questions-answers-basic-facts>
4. European Commission: *Safe COVID-19 vaccines for Europeans* [online]. 2020 [cit. 2021-3-26]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/safe-covid-19-vaccines-europeans_en
5. European medicines agency (EMA): *Coronavirus disease (COVID-19)* [online]. 2020 [cit. 2021-3-15]. Dostupné z: <https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/overview/public-health-threats/coronavirus-disease-covid-19>
6. European medicines agency (EMA): *COVID-19 Vaccine Janssen* [online]. 2020 [cit. 2021-3-15]. Dostupné z: <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/human/EPAR/covid-19-vaccine-janssen>
7. FIKAROVÁ, Jana. Mimoškolní pohybové aktivity dětí mladšího školního věku. Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra tělesné výchovy, 2012. 74 s. Vedoucí diplomové práce doc. Vladislav Mužík.
8. HOFBAUER, B. Děti, mládež a volný čas. 1. vydání. Praha: Portál, 2004. 176 s. ISBN 80-7178-927-5.
9. CHRISTIAN, Leah Melani, Nicholas L. PARSONS a Don A. DILLMAN. 2009. Designing Scalar Questions for Web Surveys. *Sociological Methods & Research*, 37(3), 393-425.
10. Jihočeský kraj: *Příklady rozdělení docházky jednotlivých tříd* [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020 [cit. 2021-3-26]. Dostupné z: <https://www.kraj-jihocesky.cz/sites/default/files/inline->

- [files/2020/P%C5%99%C3%ADklady%20-%20st%C5%99%C3%ADdav%C3%A1%20v%C3%BDuka%20Z%C5%A0.pdf](#)
11. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Aktualizovaný manuál pro školy, MŠMT ČR (msmt.cz)* [online]. 2020 [cit. 2021-3-25]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/msmt-vydalo-aktualizovany-manual>
 12. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: *Metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem* [online]. 2020 [cit. 2021-3-29]. Dostupné z: https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2020/09/metodika_DZV_23_09_final.pdf
 13. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: *Principy a zásady úspěšného vzdělávání na dálku, podrobný materiál* [online]. 2020 [cit. 2021-3-29]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/53583/>
 14. Ministerstvo vnitra České republiky: *Zpravodajství: Nouzový stav* [online]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020 [cit. 2021-3-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zpravodajstvi-nouzovy-stav.aspx>
 15. Ministerstvo zdravotnictví České republiky: *Covid-19 Protiepidemický systém* [online]. 2020 [cit. 2021-3-22]. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/clanek/1061-covid-19-protiepidemicky-system-cr-pes>
 16. Ministerstvo zdravotnictví České republiky: *Epidemiologickou situaci bude nově znázorňovat systém hodnocení PES* [online]. 2020 [cit. 2021-3-22]. Dostupné z: <https://koronavirus.mzcr.cz/epidemiologickou-situaci-bude-nove-znazornovat-system-hodnoceni-pes/>
 17. Ministerstvo zdravotnictví České republiky: *Chytrá karanténa* [online]. 2020 [cit. 2021-3-18]. Dostupné z: <https://koronavirus.mzcr.cz/chytra-karantena/>
 18. Ministerstvo zdravotnictví České republiky: *Očkování proti onemocnění covid-19* [online]. 2021 [cit. 2021-3-26]. Dostupné z: <https://koronavirus.mzcr.cz/ockovani-proti-covid-19/>
 19. Ministerstvo zdravotnictví České republiky: Onemocnění aktuálně.: *COVID-19: Přehled aktuální situace v ČR* [online]. 2021 [cit. 2021-2-23]. Dostupné z: <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>
 20. Ministerstvo zdravotnictví České republiky: Onemocnění aktuálně.: *Protiepidemický systém ČR* [online]. 2021 [cit. 2021-3-22]. Dostupné z: <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/pes>

21. Rámcový vzdělávací program pro gymnázia (RVP G). Praha: MŠMT: Výzkumný ústav pedagogický v Praze (VÚP), 2007. 104 s. ISBN 978-80-87000-11-3.
22. Rámcový vzdělávací program pro vzdělávací obor: *Obchodní škola*. Praha: MŠMT: Národní ústav odborného vzdělávání, 2009. 65 s.
23. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Praha: MŠMT, 2017. 166 s.
24. Sagit: Právní a ekonomické nakladatelství: *Sbírka zákonů* [online]. 1998 [cit. 2021-3-14]. Dostupné z: <https://www.sagit.cz/info/sb98110>
25. Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL): *COVID-19 Vaccine Janssen: Jak účinkuje a pro koho je určena?* [online]. 2021 [cit. 2021-3-15]. Dostupné z: <https://www.sukl.cz/sukl/covid-19-vaccine-janssen-jak-ucinkuje-a-pro-koho-je-urcena>
26. Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL): *Vakcína proti COVID-19 od AstraZeneca je podmíněčně schválena Evropskou komisí* [online]. 2021 [cit. 2021-2-24]. Dostupné z: <https://www.sukl.cz/sukl/vakcina-proti-covid-19-od-astrazeneca-je-podminecne>
27. Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL): *Zdravotnickým pracovníkům: Informace k vakcínám proti COVID-19* [online]. 2021 [cit. 2021-2-23]. Dostupné z: <https://www.sukl.cz/informace-pro-zdravotnicke-pracovniky-k-vakcinam-proti-covid>
28. Státní zdravotní ústav (SZÚ): *COVID-19: co víme o mRNA vakcínách?* [online]. 2021 [cit. 2021-2-23]. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/clanek/1077-covid-19-co-vime-o-mrna-vakcinach>
29. Státní zdravotní ústav (SZÚ): *Onemocnění COVID-19, nový koronavirus SARS-CoV-2 - je nepravděpodobné, že se virus přenáší potravinami* [online]. 2020 [cit. 2021-2-05]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/tema/bezpecnost-potravin/onemocneni-covid-19-novy-koronavirus-sars-cov-2-je>
30. STERN, M.J., DILLMAN, D.A. & SMYTH, J.D., 2007. Visual Design, Order Effects, and Respondent Characteristics in a Self-Administered Survey. *Survey Research Methods*, 1(3), pp.121-138.
31. Svaz měst a obcí České republiky (SMO): *Co je to nouzový stav a jaké má dopady?* [online]. 2020 [cit. 2021-3-14]. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/cs/novinky/a/co-je-to-nouzovy-stav-a-jake-ma-dopady>

32. Svaz obchodu a cestovního ruchu (SOCR ČR): *Vyhlášení nouzového stavu* [online]. 2020 [cit. 2021-3-18]. Dostupné z: <http://www.socr.cz/clanek/vyhlaseni-nouzoveho-stavu/>
33. Svaz průmyslu a dopravy České republiky: *Protiepidemický systém (PES)* [online]. 2020 [cit. 2021-3-22]. Dostupné z: <https://www.spcr.cz/muze-vas-zajimat/pravni-infoservis/14092-protiepidemicky-system-pes>
34. ŠINDLEROVÁ, Irena. *Základy distančního vzdělávání* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005. 70 s. [cit. 2021-3-29]. ISBN 80-244-1224-1. Dostupné z: <https://ndk.cz/view/uuid:88655690-8264-11e3-a6e0-005056827e52?page=uuid:557c6f30-a1f3-11e3-8b69-005056825209>
35. Školství.cz: *Sada opatření pro školy od 12. října 2020* [online]. 2020 [cit. 2021-3-25]. Dostupné z: <https://www.skolstvi.cz/forum/karantena-on-line-vyuka/54-sada-opatreni-pro-skoly-od-12-rijna-2020>
36. TROJÁNEK, Milan, Vyacheslav GREBENYUK, Kristýna HERRMANNOVÁ, et al. Nový koronavirus (SARS-CoV-2) a onemocnění COVID-19. *Časopis lékařů českých: ProLékaře.cz* [online]. 2020, (2), 12 [cit. 2021-2-05]. Dostupné z: <https://www.infekce.cz/Covid2019/Covid19-CLC20.pdf>
37. *Usnesení vlády České republiky: Nouzový stav* [online]. 2020 [cit. 2021-3-26]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/IHOABMNHPSV>
38. *Usnesení vlády České republiky: O přijetí krizového opatření* [online]. 2020 [cit. 2021-3-14]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/IHOABMNHPTS8>
39. *Usnesení vlády České republiky: O přijetí krizového opatření* [online]. Ze dne 20. listopadu 2020 [cit. 2021-3-28]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Omezeni-skol-od-30--listopadu-1199.pdf>
40. *Usnesení vlády České republiky: O přijetí krizového opatření* [online]. Ze dne 30. října 2020 [cit. 2021-3-26]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/skoly-1112.pdf>
41. *Usnesení vlády České republiky: O přijetí krizového opatření* [online]. ze dne 23. prosince 2020 [cit. 2021-3-28]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/skoly-1377.pdf>

42. Usnesení vlády České republiky: *O přijetí krizového opatření* [online]. ze dne 16. listopadu 2020 [cit. 2021-3-26]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/uv201116-1191.pdf>
43. Usnesení vlády České republiky: *O přijetí krizového opatření* [online]. ze dne 8. října 2020 [cit. 2021-3-25]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/IHOABU7M585P>
44. Vláda České republiky: *Evropský rozměr boje proti koronaviru* [online]. 2021 [cit. 2021-3-12]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/evropsky-rozmer-boje-proti-koronaviru-180598/#opatreni>
45. Vláda České republiky: *Vládní usnesení a odůvodnění související s bojem proti epidemii* [online]. 2021 [cit. 2021-3-14]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/prehled-vladnich-usneseni-od-vyhlaseni-nouzoveho-stavu-180608/#brezen>
46. Vláda České republiky: *Vládní usnesení související s bojem proti epidemii koronaviru* [online]. 2020 [cit. 2021-3-25]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-koronaviru---rok-2020-186999/#zari>
47. Vláda České republiky: *Výsledky jednání vlády 15. března 2020* [online]. 2020 [cit. 2021-3-18]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/tiskove-zpravy/vysledky-jednani-vlady-15--brezna-2020-180378/>
48. World Health Organization (WHO): *Coronavirus disease (COVID-19)* [online]. 2020 [cit. 2021-2-05]. Dostupné z: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/question-and-answers-hub/q-a-detail/coronavirus-disease-covid-19#:~:text=symptoms>

6 Přílohy

Příloha č. 1: Žádost o vyjádření Etické komise UK FTVS

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešelavín

Žádost o vyjádření Etické komise UK FTVS

k projektu výzkumné, kvalifikační či seminární práce zahrnující lidské účastníky

Název projektu: Distanční forma výuky tělesné výchovy v době pandemie SARS-CoV-2.

Forma projektu: výzkumná práce - diplomová práce

Období realizace: únor 2021 – duben 2021

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ČR.

Předkladatel: Bc. Martina Čudová

Hlavní řešitel: Bc. Martina Čudová

Místo výzkumu (pracoviště): školy v České republice

Vedoucí práce (v případě studentské práce): PaedDr. Jitka Vindušková, CSc.

Popis projektu: Diplomová práce bude pojednávat o formě výuky učitelů tělesné výchovy v době pandemie SARS-CoV-2. Výzkumným cílem bude zjistit průběh a zajištění výuky tělesné výchovy v době pandemie SARS-CoV-2 od 1. 1. 2020 až do 31. 12. 2020. Sběr dat pro kvalitativní část výzkumu bude prováděn pomocí elektronického dotazníku. Dotazník bude umístěn na stránky na sociálních sítích (Facebook). Kontakty na další respondenty budou získány pomocí kolegů případně známých a zasláním dotazníku do škol (viz dopis pro oslovení ředitelů škol). Otázky nebudou zjišťovat žádná citlivá data.

Charakteristika účastníků výzkumu: Výzkumu by se měli zúčastnit učitelé tělesné výchovy, kteří učí v České republice. Předpokládaný počet účastníků je 200. Věk účastníků od 20 – 70 let.

Zajištění bezpečnosti: Ve výzkumu nebudou použity žádné invazivní metody. Rizika prováděného výzkumu nebudou vyšší než běžně očekávaná rizika v rámci tohoto typu výzkumu.

Etické aspekty výzkumu: Výzkum bude prováděn pouze u osob starších 18 let. Účastníci se zúčastní dobrovolně.

Potenciální střet zájmů: Výzkum bude probíhat v rámci vysokoškolského studia pod záštitou Univerzity Karlovy bez spolupráce soukromé organizace/instituce. Nemám soukromý zájem na výsledku výzkumu a ani výzkum nevede k osobnímu prospěchu.

Ochrana osobních dat: Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Jména všech účastníků a všech učitelů a všech škol budou anonymizována.

Budou získávány následující osobní údaje: pohlaví, druh školy, délka praxe, odpovědi na otázky v dotazníku - které budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru, přístup k nim bude mít pouze hlavní řešitel výzkumu.

Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby - budu dbát na to, aby jednotlivé osoby nebyly rozpoznatelné v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou bezprostředně do 1 dne po testování anonymizována.

Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována v anonymní podobě v diplomové práci, případně v odborných časopisech, monografiích a prezentována na konferencích, případně budou využita při další výzkumné práci na UK FTVS.

Pořizování fotografií/videí/audio nahrávek účastníků: Během výzkumu nebudou pořizovány žádné fotografie, audionahrávky ani videozáznamy.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Text informovaného souhlasu (IS): zjednodušený IS ve formě úvodu k dotazníku přiložen

Povinností všech účastníků výzkumu na straně řešitele je chránit život, zdraví, důstojnost, integritu, právo na sebeurčení, soukromí a osobní data zkoumaných subjektů, a podniknout k tomu veškerá preventivní opatření. Odpovědnost za ochranu zkoumaných subjektů leží vždy na účastnících výzkumu na straně řešitele, nikdy na zkoumaných, byť dali svůj souhlas k účasti na výzkumu. Všichni účastníci výzkumu na straně řešitele musí brát v potaz etické, právní a regulační normy a standardy výzkumu na lidských subjektech, které platí v České republice, stejně jako ty, jež platí mezinárodně.

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešleslavín

Potvrzuji, že tento popis projektu odpovídá návrhu realizace projektu a že při jakékoli změně projektu, zejména použitých metod, zašlu Etické komisi UK FTVS revidovanou žádost.

V Praze dne: 7.2. 2021

Podpis předkladatele: *lu*

Datum a podpis odpovědného pracovníka z místa výzkumu:

Vyjádření Etické komise UK FTVS

Složení komise: **Předsedkyně:** doc. PhDr. Irena Parry Martínková, Ph.D.
Členové: prof. MUDr. Jan Heller, CSc. Mgr. Eva Prokešová, Ph.D.
 prof. PhDr. Pavel Slepíčka, DrSc. Mgr. Tomáš Ruda, Ph.D.
 PhDr. Pavel Hráský, Ph.D. MUDr. Simona Majorová

Projekt práce byl schválen Etickou komisí UK FTVS pod jednacím číslem: 286/2021

dne: 10. 2. 2021

Etická komise UK FTVS zhodnotila předložený projekt a **neshledala rozpory** s platnými zásadami, předpisy a mezinárodními směrnici pro provádění výzkumu zahrnujícího lidské účastníky.

Řešitel projektu splnil podmínky nutné k získání souhlasu Etické komise UK FTVS.

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu
Josef Martího 31, 162 52, Praha 6
- 20 -

MP
.....
podpis předsedkyně EK UK FTVS